

ca
D

48132

A V E M A R I A

JANUAR 1943

LETNIK 35

AVE MARIA

35. LETNIK

JANUARSKA ŠTEV.

Našel boš v tej številki po vrsti:

Pisma naročnikov in prijateljev.

Urednikov: Med nami rečeno.

Glasovi iz naselbin.

Kratke misli mesto dolgih člankov.

Naša fronta: molimo za domovino:
(P. Zakrajšek: Praise the Lord)
(Marijin častilec: Marijino romanje)

Misli ob zori — Neznani pisatelj

Prava ljubezen — Iz Ljublj. Slovenca.

In vlil je v njegove rane olja — K. H.

Kafarnaum — V. Žnidaršič.

Križem Kraljestva Križa.

Baragov svetilnik.

(Pismo o Baragovi smrti — B. A.)

(Baragova Zveza naroča)

(Baragova Zveza poroča)

(Zahvale Baragi in priprošnje)

Povesti in črtice

Zvodnik — nadaljevanje Pregljeve po-
vesti.

Legenda.

Okrogle zgodbe, smeja vredne.

Slovinci na Koroškem.

Razkol razvojne teorije.

Seznam darov na platnicah.

Štiri strani za naše mlajše. — P. Ciril
Šircel.

AVE MARIA

mesečnik za slovenske katoli-
čane v Ameriki.

Izdajatelji:

FRANČIŠKANI V LEMONTU.

Naročnina velja \$2.50.

Naročnina Tvoja je dar v
podporo ubožnejšim sloven-
skim fantom, ki se izobrazuje-
jo za slov. duhovnike v lemont-
skem semenišču.

**Naročnikov in dobrotnikov se
spominjamo v lemontskem sa-
mostanu v vseh svojih molit-
vah, pri sv. mašah in drugih
duhovnih opravilih. Opravimo
pa zanje tudi sv. mašo in sicer
vsako prvo sredo v mesecu.**

Uredniški odbor lista:

ALEKSANDER URANKAR,

CIRIL ŠIRCEL, urednika

ALOJZIJ MADIC,

ROBERT KOČEVAR, upravnika

ANTON ŠEGA, potovalni zastopnik

Naslov vseh:

**Ave Maria, P. O. B. 608,
Lemont, Ill.**

Entered as second-class matter
August 20, 1925, at the post office at
Lemont, Illinois, under the act of
March 3, 1879. Acceptance of mail-
ing at special rate of postage provided
for in Section 1103, Act of October
3, 1917, authorized on August 29,
1925.

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Ill.

Pr. 536/1934

Pisma prijateljev in naročnikov

Urednik A. Slovenca in upravnik Edinosti: — Malo bi rad protestiral in sicer proti izjavi Slovenskega Koledarja, češ, da je katoliški dnevnik na prodaj in da je tiskarna bila ponudena Jednoti na konvenciji K.S.K.J. v Chicago. Slovenski Koledar je knjiga in bi bilo priporočiti uredniku, oziroma piscu "Glasov iz naselbin", da se prej pouči, preden zapiše stavek, ki ima lahko zle posledice. Mr. Leon Mladič je stavil svoj predlog kot privatna oseba in ni bil pooblaščen, da govori v imenu naše tiskovne družbe. Obratno: list ni na prodaj, tudi ne zgleđa, da bi bil v bližnji bodočnosti. Želim, da urednik to napako popravi v listu in to javno prekliče.

Urednik A. M.: Pravijo, da je možato napake priznavati. Hočem biti toliko možat. Pouče naj se pa tudi osebe, ki take privatne zadeve javno predlagajo, predno svet zagrabi novico kot dejstvo. Sicer pa želim A. Slovencu samo življenja in dolgega in trdnega. Čim dalje ga bomo ohranili, tem bolje za nas. Gnala me je le dobra volja k tej izjavi, dobra volja, ki je krepkega življenja našemu dnevniku voščila in privoščila.

Zastopnik brez imena: Še pet let življenja lahko rečemo, pet let življenja našim listom, tudi Ave Mariji. Napravite kampanjo, da vsaj teh pet let naš nabožni me-

sečnik pridobi in obdrži svoje naročnike.

Urdenik: Tako smo pisali in govorili pred desetimi in petimi leti in bomo še dvajset let tako pisali in govorili. Naši listi bodo živeli kakor dolgo sami hočemo. Ko se človeku sivijo lasje, tudi rad o smrti govori, toda to ni znamenje, da bo jutri umrl, je samo priznanje, da ni več mlad, ali noče biti mladošten. Kampanja je sicer jako popularna stvar pri naših listih v Ameriki, toda postarna stvar tudi. Na drugi strani platnic imaš črno na belem zapisano: Naročnina našemu listu je dar v podporo ubožnejšim slovenskim fantom, ki se izobrazujejo v lemontskem semenišču za duhovnike. Nespodobno bi bilo še opominjati katoličane, naj podpirajo tako sveto stvar. 4000 naročnikov ima naš list in upamo, da si jih bomo ohranili brez kampanj. Zahvaljujemo se seveda Vam za dobro voljo, da nam želite več podpornikov.

I. Č., Cleveland, O. — Ali ni bilo čudno, da so se na slovenskem narodnem kongresu v Clevelandu prerekali, ali naj prično svoje delo z očenašem? Zakaj bi se Slovenec sramoval take lepe molitve, ki ima sloves najlepšega pogovora z Bogom. Zakaj naj bi ne bili pričeli kongresa tako kot se spodobi narodu, ki je po večini katoliški?

Urednik: Nič ni bilo čud-

no, da so verski brezbrizniki bili proti molitvi, svoje prepričanje so rinili v ospredje. Pritoževati se pa ne moremo, da nismo pričeli dela z molitvijo. Monsignor Vid Hribar je opravil invokacijo, ki ni bila nič drugega kot malo spremenjen Očenaš. Čim manj drugi držijo tradicijo slovenskega naroda: Z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo, toliko bolj se tega držimo mi. Glejmo seveda predvsem, da bo iskrenost duhovnega pogovora v naši javni molitvi, ne pereča propagandna miselnost: mi smo klerikalci, vi ste pa rdečkarji . . . Veste kaj? Ko bi mi bili časih tako odločni kristjani in katoličani kot so naši nasprotniki odločni protiverci, bi tudi drugačna pela naši volji in našemu delu.

M. Grum, Forest City, Pa.: Pošiljam za koledarje, ki ste mi jih poslali, poslali ste mi jih seveda več kot sem jih naročila. Je težava, g. urednik, prodajati koledarje, ki niso po narodovem okusu. Ljudje hočejo le povesti, povesti, teh pa ni, kakor so časih bile. Potem je križ, ker so pomote v godovnem koledarju. Kje je n. pr. sv. Uršula, že dolgo let je ni bilo med godovnjaki. Kregana sem od naročnikov, kakor da sem jaz kriva, da koledar ni tak kot bi moral biti. Toliko na znanje, da boste vedeli, zakaj nisem mogla vseh prodati.

Urednik: Podplat je koža čez in čez postala . . . Tako je zapisal eden največjih naših

pesnikov. Svetujem, da si vsak urednik naših listov pri-skrbi podplatovo kožo. Zakaj naročniki mu jo bodo v podplat spremenili, če si je sam ne bo pravi čas. Rekli so časih: trije so najbolj revne stvari božje na svetu: soldat z marelo, fajmošter z raztrganimi hlači, pa vinjena žena. Jaz pa pravim: Najbolj revne stvari na svetu so: pridigarji, kuharji, pa uredniki. Te tri božji stvari nikdar ne morejo nobenemu ugoditi. Pridigar je enkrat predolg, enkrat prekratek, kuhar ali preveč soli zakuho in prismodi meso, ali ga pa dosti ne skuha, urednik pa enkrat preveč ustreže enemu, drugič drugemu. Cenjena naročnica in ljudje božji: če bi imel čas, bi enkrat napisal zbirko vseh pritožb, ki prihajajo na različne urednike, to bi bila klobasa največjih protislovnih zahtev. Eden hoče pobožnost, drugi hoče člankov brez pridigar-skih teženj, prvi hoče povesti, drugi novice in pisma, itd. Slišali ste zgodbo o očetu in sinu, pa oslu. Ko je oče osla jahal, mu je mimogredoč potnik očital, zakaj ne privošči otroku, da bi jahal, ko je sinček zajahal, je kregal otroka drugi potnik, da pusti očetu hoditi, nazadnje je moral oče osla na rame dati . . . Tako jaz in vsi drugi uredniki že dolgo osla na ramenih nosimo in pravimo: ljudje hočejo tako, ljudje hočejo tako, čeprav je smešno. Pa brez zamere. Tudi jaz takim pismom ne zamerim, zato sem ga pa priobčil. Priobčil tega, kakor bi lahko priobčil 50 drugih pisem,

ki so koledar hvalili. Tolaži nas seveda dejstvo, da smo vso naklado koledarja prodali do zadnje številke, čeprav sem mislil, da bom 500 komadov prihranil za stari kraj, ko se spet meje odpro, da tudi tam zvedo, da smo se v dneh največje bridke ure v zgodovini domovine zavzeli mi izseljenci njeni v Ameriki za mater . . .

● **J. Richter, Enumclaw, Wash.:** Potovalnega zastopnika bi rada potresla za la-se, če jih še kaj ima. Zakaj se nič ni oglasil pri nas. Povejte mu, da imamo polno cvetja tod okrog, vesel bi ga bil in tudi čebelice imamo kakor jih ima Vaš Fr. John.

Odgovor: Kako bi rad prišel brat Anton tja na pacifiško obal in sosedne države in še v vse najbolj oddaljene naselbine. Toda veste, samo na sprehod hoditi ne more. To je tudi po novih postavah prepovedano. Povsod nas zastavljajo z vprašanjem: ali je ta pot potrebna, ali ni? Predaleč bi bilo za zastopnika, da bi hodil po dve, tri naročnine, kakor bi rad. Zato naj velja ta odgovor predvsem naročnikom po manjših naselbinah: pošljite svoje darove kar naravnost na urad v Lemont, ker morda dolgo, dolgo ne bo mogel brat tja.

● **J. Thuma, Minneapolis, Minn.:** Kako tolažilno je za nas katoličane, da tukaj v Ameriki še vedno lahko pozdravljamo Marijo Pomagaj kot svojo slovensko zavetnico. V prvih letih moje mladosti mi je Marija na

Brezjah izprosila, da sem se pozdravil. Prav na Brezjah mi je bil vrnjen sluh, ki ga nisem imel skoraj od prvega leta življenja. Priporočam vsem rojakom, da se v takih težavah obračajo na Brezi-jansko Pomočnico, ki jo imamo v Lemontu in podobe njene imajo tudi po drugih naših slov. cerkvicah. Kakor je žalostno, da tako delajo Nemci z našo najlepšo na rodno svetinjo, tako bi morali biti veseli, da so z nami vred prišli preko morja duhovniki, varuhi brezijanske Marije in brezijanskega sve-tišča. Priporočajmo se Njej, pomagajmo Njenim svečeni-kom.

● **U. I., Rock Springs, Wyo.:** Prosim, popravite pomoto v Ave Mariji, ki ste jo zagrešili v eni zadnjih številok. Nisem poslala ročno delo v Lemont, temveč altarni prt. Nočem, da bi ljudje mislili, da sem samo kak facaneteljček poslala.

Urednik: Najlepša hvala, Mrs. Ivšek, za lepo ročno delo altarnega prta. Plačaj Vam Marija.

● **A. Česnik, Manville, N. J.:** Prosim, pošijlte mi potrdilo, da smem nabirati za poseben lestenček, ki naj bi visel pred milostno podobo Lemontske Marije. Mnogo naših bi radi darovali v ta namen.

Cenjena dobrotnica: Prav radi Vam to storimo in hvaležni smo Vam za vsak korak, ki ga bote v ta namen napravili. Toda pred Marijino podobo že stoji stojalo z

Nadaljevanje na str. 32.

A V E M A R I A

Januar, 1943—

—Letnik XXXV

MED NAMI REČENO

Piše A. Urankar

Clevelandski kongres.

Father V. Vodušek je v lepem članku napisal svoje utise o Clevelandskem na-

rodnem kongresu in podčrtaval v njem veliki pomen slovenskega narodnega zborovanja. Podomače pravim: Z jezika mi je vzela vse besede, ki jih je zapisal v A. Slovencu. Zato posebej ne bom razglabljal o pomenu kongresa. Brali ste članek izpod njegovega peresa. Pristavljam samo: bodočnost bo pokazala, ali je bil tako velikega pomena. Da smo se znašli ljudje dveh prepričanj na tem velikem sestanku, prav in hvalevredno. Dvakrat prav in hvalevredno bo, če bo kaj uspehov. Dvakrat prav, če bo Narodni Svet, ki je bil izvoljen, tudi kaj napravil in izposloval. Zato bi morali tudi člani tega sveta složno in v lepi medsebojnosti delovati, kot smo bili, vsaj na zunaj, složni na kongresu. Tam ne bo predsedniškega kladiva, ki je mir delal in tudi ne ogromnega občinstva, katerega smo se bali.

Veliko vprašanje. Veliko vprašanje kar ni moglo najti v meni odgovora v dneh clevelandskega zborovanja. Vprašanje, zakaj mi Slovenci spoštujemo drug v drugem rojaka in smisel za dom in slovenske tradicije, nočemo pa tolikokrat spoštovati drug v drugem osebnega prepričanja, ki je tudi sveta stvar. Socijalisti našega verskega prepričanja ne, mi pa ne njihovega. Kot rojak si mi dobrodošel, me je pozdravil nek njujorški rojak, ko sem prišel k njemu na obisk, kot duhov-

nik: tam so vrata. Na kongresu so vsi jokali, kako nam Nemci more: kmeta, delavca, zdravnika, advokata, pesnika, pisatelja. Noben ni hotel omeniti duhovnika ali ubogega slovenskega vernika, ki je tudi padel pod zločinsko germansko roko. Ali je versko prepričanje taka grda stvar, da se ga morajo nasprotniki sramovati, ali je bil slovenski vernik res tak zagamanec, da mu ne smeš njegove smrti všteti kot doprinos lepši novi Sloveniji, da kri naših duhovnikov ni bila vredna omembe in sočustvujoče besede. Dajmo, streznimo se vendar enkrat tudi Slovenci in spoštujmo drug drugega tudi v svojih prepričanjih. Vsak bo zase odgovarjal v večnosti, tudi že v življenju odgovarja, tako katoličan kot brezverec. Bog nobenega za lase ne vleče v nebesa, zakaj bi ga mi. Cel svet spoštuje versko miselnost, čeprav sam ni bogve veren, zakaj bi tak majhen narod kot smo mi hodil svoja pota v tem. Odklanjamo vse verske zmote, onega, ki se moti, pa vseeno spoštujemo. Kristusovo načelo. Tega se moramo tudi mi držati. Dajmo vsekemu, kar mu gre. Bog nam je dal prosto voljo, najdražji zaklad. S to prosto voljo lahko še celo Boga odklanjam, tako je uredil Bog. Če je komu tako zatemnjen in zakolobarjen svet, da ne more v njegovem življenju najti božjega dna, zato ga ne bom sovražil, po krščansko: molil bom zanj. Tako pa naj tudi slovenski brezverec spoštuje moje prepričanje, če se moji nazori ne strinjajo z njegovimi. Mnogi so vzroki, da imamo verske odpadnike, ni le osebna mlačnost temu kriva. O teh vzrokih bi lahko pisal knjigo, vzroke lahko

najdeš tudi na katoliški strani: nestrpnost, vladiželjnost, sebičnost, nevoščljivost . . .

Tudi duhovniki se lahko časih potrkamo na prsa. Čez noč seveda ne bomo odpravili ribarij. Kaj govorim, odpravili. Ribarije so potrebne. Če bi zmote ne bilo, kako bi vedeli, kaj je resnica? Človeško je motiti se. Božje je, odpustiti, ali po socialistsko, (ki v Boga ne verujejo:) gentlemansko je, prizanašati. Malo več prijaznosti in gentlemanskega obnašanja bi bilo priporočati našim rdečim, malo več krščanstva pa našim črnim. To bi bil eden odgovorov na to veliko vprašanje, ki mi je vstajalo one dni na kongresu. Vem, da bo še kdo drugi odgovoril. Pa ne z loparjem, kakrj je navada.

Naša dolžnost. Naša dolžnost v teh težkih dneh je, dvigati Boga nad pol-bogove sveta. Teh pol-bogov je toliko na vseh straneh. Dokler ti pol-bogovi ne bodo šli rakom žvižgat, ne bo miru na svetu. Pa če še toliko mi kristjani molimo za mir in nekristjani delajo za preobnovo sveta. Vse te molitve ne pomagajo, dokler ne bom samega sebe izluščil iz skorje starega človeka in si nadel obleko novega. O Bogu pravimo, da spi. Dasi bi lahko z mečem svoje pravičnosti udaril in razsekal ta voz, v katerega je svet zašel. Papež nič ne protestira, dasi bi lahko spregovoril krepko besedo. Bog ve, kaj dela in Kristusov namestnik dela svoje. Bog samo pusti, da se svet znori in se sam znebi mlakuš, v katero je sam po svoji prosti volji zagazil, hoče, da svet sam spozna, kam vodi človeštvo brezbožno življenje. Kolikokrat mu je preje povedal po vesti in prerokih svojih, da pot sveta ne vodi v srečo. Sveti Oče, ali ne protestira dan za dnem proti brezboštvu, ali s temi protesti ne kliče na ves glas; pol-bogove zdrobite, da bote videli Boga in njegovo ljubezen, predno more priti mir, ki ga svet ne more dati.

Kdo je vojske kriv.

Najbolj smešen se mi zdi človek, ki noče v dobi vojne nič žrtvovati, ki vedno godrnja: saj nisem jaz vojske začel, zakaj

bi si moral jaz odtrgavati? Že v tem situiranju samega sebe kažeš v luči so-krivca vojne, ker si navaden sebični prostak, ki se ne zaveda, da je vojska kazen človeški sebičnosti, ki vidi le sebe, ki hoče samo svojemu želodcu dobro. Svet samega sebe ponosu tolče z vsako vojsko. V tej resnici je vojska najbolj smešno zlo, kar jih je na svetu. Sv. Bernard je imel lepo podobo o treh virih telesne in duhovne vojske. Pokazal je v enem svojih govorov tri ljudi. Enega na strehi, ki je s cevjo dim iz dimnika lovil, tako dolgo, da je počil; drugega, ki je lastno blato požiral tako dolgo, da je v lastnem gnoju umrl, tretjega, ki si je sam oči izvrtaval z daljnogledom, da bi delj videl, izvrtaval tako dolgo, da je oslepel. Poželenje oči, poželenje mesa, napuh življenja, trije krivci vsake telesne in duhovne vojske. V eno teh vrst spadaš ti sam, ko misliš, da bo svet brez tebe z vojsko opravil, dočim si jo ti z svetom vred pripravljaj.

Black-outs — zatemnitve. Ko smo imeli prvo zatemnitve v Chicago, me je radovednost — firbec — gnal v mesto, da bi videl kaka spaka je zatemnitve. Vrnil sem se domov od zatemnitve z razodetjem: Poglej človek, samo majhne vžigalice je bilo treba, pa je bila nervoznost vsepovsod, odkod svetloba? majhne baterije je bilo treba, pa je že policaj letal po celi hiši in iskal krivca, ki je kazil temo z svetlobo. Zakaj ne bi ljudje spoznali, da se tudi duhovna tema prežene z svetlobico vsakega najmanjšega dela. Duhovna in telesna dela usmiljenja so sicer drobne vžigalice, toda če jih bo ves svet užigal, bo ves svet razsvetljen. Na velikih zborovanjih radi napravijo prizor, ko vse luči ugasnejo in potem stotisočim zborovalcev naroče, da vsak vžigalico prižge, ves prostor žari od stotisoč lučk. When the lights will go on again all over the world — radi pojemo te dni, z solzami v očeh pojemo to pesem, v hrepenenju, da bi se kaj kmalu ta želja uresničila. Ne bo se uresničila, dokler ne bomo začeli zažigati v svojem življenju lučke dobrih del . . .

Cleveland. — Ameriški Slovenci so imeli svoj prvi narodni kongres, ki se je vršil dne 5. in 6. decembra v Clevelandu.

Kongresa se je udeležilo 519 delegatov iz vse Amerike. Na kongresu so bile zastopane vse stranke in struje. Kljub tej pestrosti je kongres odlično uspel in je bila lepa in veličastna manifestacija ameriških Slovencev za Slovenijo in Jugoslavijo. Slovenci so s tem kongresom dokazali svojo visoko politično zrelost. Kongres je vodil Vincent Cainkar.

Kongresa se je udeležil tudi Frank Lausche, župan mesta Clevelanda, ki je imel lep, navdušen govor o dolžnostih ameriških Slovencev do svoje nove domovine Amerike ter svoje prve domovine Slovenije in Jugoslavije.

Glavne referate sta podala znani pisatelj, Louis Adamic in pisatelj ter organizator Etbin Kristan.

V imenu jugoslovanske vlade in kot predstavnik Slovencev v stari domovini se je kongresa udeležil minister Franc Snaj. Navzoča sta bila tudi jugoslovanski ambasador dr. Konstantin Fotić in dr. Ivan Čok.

Namen kongresa je bil manifestirati enotno voljo in vernost ameriških Slovencev v Ameriki, podpreti borbo Slovencev za zopetno osvoboditev in združitev vseh Slovencev v Jugoslaviji ter izvoliti enotno vodstvo, ki naj v bodoče predstavlja Ameriške Slovence.

Iz Naselbin

Kongres je sprejel vrsto resolucij, ki obsegajo naslednje smernice:

a) Zahteva se združitev vseh Slovencev v eni slovenski edinici — združeni Sloveniji.

b) Ta združena Slovenija naj bo enako-praven del nove demokratične in federativne Jugoslavije.

c) Jugoslavija, federativna država Srbov, Hrvatov in Slovencev naj tvori osnovo bodoče ureditve Balkana.

d) Kongres je sprejel zelo ostro resolucijo proti akciji Otona Habsburškega, ker Slovenci z vso odločnostjo odklanjajo tako Habsburško dinastijo, kakor tudi vsak poskus, da bi se Slovenci vključili v takozvano katoliško srednje - evropsko kombinacijo.

e) Kongres je obsodil akcijo grofa Sforze, ki govori o demokraciji, pa 600.000 Jugoslovonom, ki so leta 1918. prišli pod Italijo, odreka najprimitivnejše pravice samoodločbe.

f) Kongres je nadalje sprejel vrsto sklepov za bodoče delo, za slogo med jugoslovanskimi narodi in za pomoč in rekonstrukcijo po končani vojni.

g) Kongres je tudi sprejel posebno poslanico, ki bo sporočena Slovincem, ki trpe pod terorjem okupator-

jev in se bore za svojo osvoboditev.

Ustanovljen je bil "Ameriški Slovenski Svet" kot vrhovni predstavnik ameriških Slovencev. Ta odbor šteje 11 članov in to: Etbin Kristan, predsednik; Mary Priland in Ivan Rogelj, podpredsednika; P. Kazimir Zakrajšek, tajnik; Joe Zalar, blagajnik; odborniki pa Mirko Kuhelj, Vincent Cainkar, Rev. John Oman, dr. Frank Kern, Leo Jurjovec in Frank Zajc.

Izvoljenih je bilo dalje še 40 članov širšega odbora. Poseben odbor tvorijo vsi uredniki slovenskih listov in časopisov.

Kongres je trajal dva dni v največji slogi in disciplini in lahko služi kot vzgled konstruktivnega in složnega dela.

Chicago. — Pri sv. Štefanu so imeli zadnjo nedeljo v decembru lepo slovesnost. Vse matere, po številu 140, ki imajo sinove pri vojaki v ameriški armadi, so prejele sv. obhajilo. Ob tej priliki je Fr. Bogolin povdarjal, da je duhovna zveza med materjo in sinom velikega pomena. Mater in Boga rabi vojak na fronti in v baraki najbolj in tega se naj matere zavedajo, zato naj rade pristopajo k altarju in pišejo duhovno pismo sv. obhajila svojim fantom.

S. Francisco. — Fr. Voduška, ki je odšel na narodni kongres v Cleveland, so ob priliki odhoda pooblastila vsa lokalna društva, tudi socialistična, da jih zastopa na kongresu. Pohvale vred-

na solidarnost, pa tudi tolerantnost, pa tudi narodnost. Ti naši so-rojaki niso imeli psovke na svojem jeziku, ki si jo tu in tam slišal v clevelandski dvorani: "prokleti farji". — Ali ne moremo enkrat izbrisati takih netolerantnih izjav iz svojega slovarja, iz svojih časopisov in svojih jezikov. Strašno se moramo farjev bati, da jih je treba vedno preklinjati . . . Še druge cvetke si si lahko natrgal na tem kongresu, ki pa seveda nič ne motijo širokogrudnih ljudi, naj bodo na tej ali oni strani plotu. Lepo seveda ni in ker ni lepo, omenjamo. Omenjamo, ker nas je sram, da morajo slovenski ljudje biti še toliko ne-ameriški (ne-gentlemanški). Katoliška žena vošči pri mizi svoji nekatoliški sosed: "Bog blagoslovi". — Ta pa se obregne: "Ne kvari mi apetita." — Za take ljudi ima slovenski slovar besedo: teslo. Sram nas je, da morajo biti taki v slovenskih vrstah.

Father Vodušek je v svojem nagovoru povdarjal, naj bi vsi bili malo bolj-zložni, ne samo kadar gre za skupno narodno stvar, temveč tudi ob drugih prilikah. Saj s klevetanjem nič ne pridobimo, kažemo samo duševno revščino. Naj bi bil ta kongres tudi mejnik, ki bo kazal v lepe dni složnosti in bolj tolerantne medsebojnosti.

Med drugimi duhovniki, ki so prišli na kongres iz bolj oddaljenih krajev je bil tudi Rev. A. Gnidovec, ki župnikuje v Rock Springu.

Na notico v A. Domovini: Da smo baje zaničevali in izžvižgavali zastopnika domovine, ambasadorja Foticha iz Washingtona?

Zakaj pa delati pravdo iz stvari, ki ni bila resno mišljena . . .? Dobro vedo vsi, da so bili Hrvatje, ki so ropotali proti njemu, ne Slovenci. Protestiral je predsednik zbornice s tem, da je s kladivom in glasom udušil vso zlobno manifestiranje negentlemantskih elementov. Kako se že glasi zgodbica o muhi in slonu. In zakaj delati mučenika iz človeka, ki se ravno ne postavlja tako odlično za slovensko stvar . . .? Bil je bolj zastopnik domovine na tem kongresu g. minister Snoj, ali pa g. Čok, saj teh ni noben izžvižgaval.

"Zapojmo" je naslov slovenske pesmarice, ki jo je izdala Slovenska ženska Zveza, v režiji urednice "Zarje", Mrs. Albine Novak. Zbirka slovenskih narodnih pesmi, ki jih naš narod ob vseh prilikah prepeva. V naših dneh je ta knjižica dvakrat dobrodošla in bi jo morala naročiti vsaka slovenska družina, kolikor več nam ugonablajo slovenske spominke, slovensko besedo in slovensko življenje tam preko morja, toliko bolj bomo pozdravljali vsako besedo in pesem, ki nas na domovino spominja, da, užigala nam bo večjo zvestobo do slovenske tradicije in ljubezen do narodnega dela. Zahvaliti se treba Mrs. Novak in ženski Zvezi, da si je omislila to zbirko in nam s tem na novo leto poklonila pre-

lep slovenski dar.

Naroči si knjižico v uredništvu "Zarja", 1133 E. 71. St., Cleveland, Ohio. Stane 35 centov.

V New Yorku imamo odličnega rojaka, ki nas zadnje dni spominja velike stoletnice Slomškove knjige "Blaže in Nežika v nedeljski šoli", knjige, ki je imela ob svojem času tak sloves, da so jo celo v Rusiji uporabljali kot pomožno šolsko knjigo, pred desetletji seveda. Omenjeni rojak tudi v "Baragovem svetilniku" lepo podčrtava pomen Slomškovega dela za Slovenijo. Iz privatnih virov nam je prišlo na uho, da pripravlja tudi povestno knjigo o Slomšku, ki bo čez nekaj mesecev zagledala beli dan. Že sedaj s pričakovanjem pozdravljamo Slomškovo povest.

Iz Washingtona piše p. Kazimir Zakrajšek v Glasilu Jednote, kako se je po zadnjem ljudskem štetju v Ameriki število slovenskih naseljencev zmanjšalo. Samo četrta milijona nas je v Ameriki. Pisec povdarja, da nas je veliko več, kot cenzus kaže, ker so se premnogi naši rojaki radi tečnosti cenzorjev izdali za bivše državljane sosednih držav. Po pravilnem štetju bi nas moralo biti nad 300 tisoč.

Sodeč po teh številkah lahko tudi spoznaš, koliko krivico nam je Slovencem v Ameriki delala vlada, ko ni hotela imenovati slovenskega predstavnika, dasi je Srbov in Hrvatov skupaj bilo manj kot Slovencev.

KRATKE MISLI MESTO DOLGIH ČLANKOV

A. Urankar

Bog ne zahteva, da nebesa v glavo spravimo, pač pa zahteva, da glavo spravimo v nebesa.

*

Popularnost je kakor dolg rep pri tiču pavu, bolj mu je na poti, kakor da bi mu pomagal.

*

Polna, obtežena ladja lažje prenese vihar, prazna se v njem razbije kot orehova lupina. Človek s križi in težavami lažje vihro življenja prenese.

*

Beseda "jaz", označuje Kitajec v svoji abecedi z dvema križema, ki drug drugega presekata. Pravilna označba.

*

Mož postaneš fant tedaj, ko boš prišel do besede: I belong to this — to je tudi moja stvar". Dokler boš govoril: to me ne briga, boš odrasel otroče.

*

Kitajski pregovor: Pot tisočih milj se prične s prvim korakom. Večji je, kdor se be premaga, kakor človek, ki hoče premagati svet.

*

Telo je okvir, duša je slika. Okvir daje sliki pomen in slika okvirju.

*

Pošteno družbo tvorijo po-

štene glave in poštena srca posameznikov.

Majhna laž ponavadi večjo škodo napravi kot velika, ker je ne moreš odkriti.

*

Ni težko postati kristjan in Kristusov, če se odpoveš svoji volji in to nadomestiš s Kristusovo.

*

Ljubosumnost je neumnost in nevarna napaka. Priinesi jo na dan, svetloba in sonce jo bota pregnala.

*

Če ti je Bog dal dar smeha, ki je vreden milijon dolarjev, kar zapravljaj ga na debelo.

*

Mnogo je križev v človeškem življenju, od človeka je pa odvisno ali mu bodo v škodo ali dobro.

*

Nekateri ljudje si tako malo urijo duhovne mišice, da, ko pridejo do prve vaje, že mislijo, da jim morajo počiti.

*

Če te pri delu svojem glava in srce boli, ne boj se, božje znamenje križa je utisnjeno v vsak tvoj glavobol in bol srca.

*

Svetnik je človek, ki ve ceniti duhovne in telesne vrednote in je vedno pripravljen

plačati zanje, kar Bog zahteva.

*

Grešnik je človek, ki z satanom baranta, z očetom laži, prevarantstva in goljufije. Kratko potegne v življenju in večnosti.

*

Eno veliko dolžnost ima vsak kristjan, da prenaša in prenaša, dokler ga ne prenesejo iz hiše.

*

S prosto voljo nam je Bog dal možnost, da postanemo ali norci, hudiči ali pa svetniki.

*

Kar si namenil Bogu ob pričetku, ne zamenjaj, da bi dal hudiču radi hvale sveta.

*

Lažje je nositi raševinasto srajco in se bičati, kakor ljubiti svojega bližnjega.

*

Če hočeš poznati Kristusa, beri sveto pismo, če ga hočeš ljubiti, premišluj sv. pismo, če mu hočeš služiti izpolnjuj, kar ti pove sv. pismo.

*

Močan glas v prepiru in debati ni znamenje razvitih možgan, temveč razvitih pljuč.

MOLITEV IN OROŽJE, PA BO ZMAGA GOTOVA!

Rev. K. Zakrajšek.

"Praise the Lord and pass the amunition!" — pojo danes po celi Ameriki vsepo vsodi. Najpopularnejša pesem dneva je!

"Pass the amunition!" — Dajte nam orožja, kolikor morete in kakoršnega le morete. Tanke! Bombnike! Strojnice! Puške! Bajonete! Krogelj in šrapnelov vseh mogočih vrst! Kanone! Toda: najprej "Praise the Lord!" — najprej dajte nam molitev! Brez molitve vse orožje ne bo pomagalo! Ne bo zmagalo! Mi potrebujemo nekaj drugega naprej! Molitve!

Te besede jemlje ta mična pesem iz srca in iz ust naših vojakov, ki hite na fronte po celem svetu v obrambo naše domovine in za svobodo sveta, za zmago krščanskega novega reda nad Hitlerjevim in Mussolinijevim in Japonskim novim redom poganstva in sužnosti.

Toraj: — klic v Molitveno Fronto!

Ali je vaša družina že v tej Fronti?

Ko te besede pišem za "Ave Maria" se tiskajo tukaj v Washingtonu dvojne krasne slike za Molitveno Fronto. Ena majhna, za molitveno knjižico z vsakdanjo molitvijo za zmago in za novo in staro domovino. To bo dobil vsak član, da jo bo dejal v mašno knjižico in jo bo

Molitvena Fronta

lahko vsaj vsako nedeljo molil.

Druga je večja, za na steno z napisom: "Marija, danes nam pomagaj!" Pod sliko so besede "Slovenski narod v morju bridkosti" in besede "Naša družina je članica molitvene fronte!"

Obe sliki predstavljata Slovenijo vso v ognju, vso opustošeno, vso požgano. Sredi tega ognja pa stoji cerkev na Brezjah. Trume slovenskih izgnancev ženo v tujo sužnost. Prestrašeni obrazi ubogega ljudstva se pa v tej strašni nesreči upirajo na sliko Marije pomagaj za pomoč!

Lepa slika razmer doma.

Ta slika je za na steno. Dopadla se vam bo. Lep okrask vašega doma.

Ko boste te besede čitali v listu "Ave Maria", jo boste že imeli vsi v rokah.

Sicer jo pa že danes vidite ponatisnjeno v Ave Maria.

Urednik "Ave Maria" je začutil potrebo, da odpre v svojem listu poseben kotiček za molitveno fronto. Tako je prav! List "Ave Maria" je bil vsikdar v prvih vodilnih vrstah pri vsem, kar se je tikalo tu v Ameriki slovenskega naroda, njegove vere in njegovega ljudstva. Tudi danes je!

S prihodnjo številko bom začel priobčevati posamezne pole z imeni nabiralcev in tistih darovalcev, ki so darovali vsaj po \$1.00. Za manjše svote ne morejo zahtevati, ker bi bilo preveč imen. Samo tistih ne bom priobčil s celim imenom, ki so to izrecno prepovedali, dasi ne vem vzroka, zakaj bi ne? Junaki bodimo tudi mi doma.

Sedaj pa pridno na delo!

Kdor bi rad polo, da nabira člane, naj mi piše takoj!

Tisti, ki se želi sam vpisati, ali tista družina, naj pa kar sama pošlje imena vseh članov družine. Sedaj jih je že nad dva tisoč! Tudi vsak posameznik, tudi vsaka družina lahko pristopi in piše naravnost sem k meni!

"Praise the Lord and pass the amunition!"

To je: Molitev, — to dajmo vojakom mi, ki smo doma, — in orožje, — tega bo dala pa država! Vsak nekaj!

Rev. K. Zakrajšek,
1400 Quincy Street,
(Franc. Monastery)
Washington, D. C.

MARIJA POMAGAJ Z BREZIJ JE POTOVALA . . .

Marijin častilec

Da bi poteklo letošnje leto v znamenju "Molitvene fronte"! O tem vam je Ave Maria že govorila in vam bo še. Kaj naj bi bilo za verne ljudi bolj potrebno? Zato bo Ave Maria tudi sicer poskušala ustvariti primerno razpoloženje za vstop v molitveno fronto . . . Na veliki in krasni evharistični kongres v Ljubljani iz leta 1935 smo morda že malo pozabili. Kaj ko bi zopet malo pogledali v tisto leto? Toliko zelenega upanja je v njem . . . Poživimo si spomin tudi na tedanje potovanje Marije Pomagaj z Brezij. Ona je še vedno Kraljica Slovencev. Ponovimo popis Njenega takratnega potovanja in v mislih potujmo ž Njo po tisti lepi zemlji, ki je sedaj, žal, pod drugačnim gospostvom — vsaj na zunaj, v resnici ne . . .

KAKO smo si pač mogli misliti, da bi na kongres šli sami, brez milostne Marije z Brezij? Slovenci vedno lahko s ponosom rečemo, da smo Marijin narod, in zato smo bili prepričani, da na našem evharističnem prazniku ne moremo dovolj vredno počastiti Jezusa v najsvetejšem Zakramentu, če nam ne stoji ob strani Ona, ki nas nikdar ne pozabi, ki vedno nosi naše molitve pred prestol božji in nam vrača bogat blagoslov. Pa tudi vera v Njeno pomoč, v Njeno božje materinstvo, v Njeno kraljevanje nad Slovenci naj bi se s tem Njenim potovanjem poživila. Prav zato je Marija z Brezij morala na Stadion v belo Ljubljano, da se je znova oklenejo stotisoč naših slovenski src.

Njena pot z Brezij v Ljubljano in zopet nazaj je bila nekaj tako slovesnega, tako toplega, nenarejenega, da nihče, ki je videl prizore na tej zmagoviti poti, ne bo pozabil tega in se mu nikdar ne bo omajala vera ne le v Marijo, marveč tudi v — naš narod! S kolikim ognjem in koliko ljubeznijo je naše ljudstvo povsod sprejemalo milostno podobo, to se da samo videti, samo občuditi more človek, popisati tega ne more. Ni bil to praznik Gorenjske, to je bil praznik vse naše zemlje, vseh desetkrat deset tisočev v Ljubljani.

Bog nam je naklonil lepo vreme in mogočno jutro je vzcvetelo nad gorenjskimi

velikani. Prišel je dan, ki ga je naredil Gospod, prisluhnile so gore, prisluhnila so polja, vzvalovalo je zoreče žito, potihnilo so gozdovi in tisoči src so se oklenili v goreči molitvi svoje Matere in odhajali z njo v Ljubljano na skupni praznik.

Že dolgo pred osmo uro so se začeli na Brezjah zbirati ljudje. Od blizu in daleč so prihiteli. Mnogi so razočarani prišli pred njen oltar, ker so bili sliko že ob osmih vzeli z oltarja in jo prenesli na samostansko dvorišče. Tam so jo večje roke položile v poseben, nalašč za to priliko izdelan okvir, in nekako ob pol desetih so na zlato vrstico pritisnili brezijski pečat, narkar so jo v slovesnem sprevodu spet nesli nazaj na oltar.

Podoba z okvirjem je stala še nekaj časa na oltarju, med tem pa so v zakristiji podpisovali spremno knjigo, ki so jo voditelji potem nesli s seboj v Ljubljano, kakor to zahtevajo cerkveni predpisi. Besedilo se je glasilo:

"Za časa vladikovanja dr. Gregorija Rožmana so prenesli milostno podobo z Brezij v Ljubljano v svečanem sprevodu. Dne 28. junija 1935 so milostno podobo vložili v poseben okvir, delo arhitekta in inženirja Avgusta Ogrina, nato zpečatili. Gvardijan p. Bonaventura Resman je nato izročil sliko vpricho podpisanih v naše varstvo. Oddal p. Bonaventura Resman. Sprejel p. Roman Tominec." Slede podpisi navzočnih: P. Krizostom Sekovanič, dr. Miha Krek, Ivo Peršuh, Jože Košiček, Avgust Novak, Franc Gabrovšek.

Ljudstvo postaja nestrpno. Posebno, ko dospe krasni avtomobil, ki bo milostno podobo vozil. Na samostanskem dvorišču ga morajo nanovo okrasiti, zakaj na poti iz Ljubljane se je cvetje zaprašilo. Pa to je kmalu narejeno in avtomobil že čaka ves prazničen pred cerkvenimi vrati. Dvignili so milostno podobo z oltarja. Vso cerkev objame čudna tesnoba, ki prime človeka le ob slovesu. Marija torej odhaja. Prvikrat se je zgodilo, da je zapustila svoj oltar

Molitev je lestvica do neba, v srce priključuje velikega Boga, izsuši morje solza in je vir miru duha.

in odšla, da vrne obisk vsem, ki zaupno prihajajo k njenemu oltarju, da jim vrne ljubezen za ljubezen. V tišini in pridrzanem joku so v sprevedu prenesli sliko v avtomobil. Tam so jo sprejeli: p. Roman Tominec, p. Krizostom Sekovanič, dva Križarja in štiri Klarice.

Razvil se je z nekaj minut zamude mo-

gočen spreved avtomobilov. Spredaj je vozil časnikarski avto z vodjo poročevalne službe, potem so se vozile usmiljenke iz Belgrada z Andrejem Tumpejem, župnikom na Čukartici v Belgradu, nato vodstvo prevoza s stolnim vikarjem Jožetom Košičkom. Sledil je avtomobil z milostno podobo, za njim pa še številni avtomobili, ki

so vozili razne zastopnike. Katoliško akcijo je zastopal dr. Miha Krek, v svojem avtomobilu je bil tudi mostarski škof Al. Mišič. Nekaj časa je milostno podobo spremeljal tudi avtobus Brezjanov.

Vročé sonce je neusmiljeno žgalo in niti za trenutek ni popustilo, ko je sprevod krenil proti Ljubljani. Ta dan je bil izredno vroč. Na cesti stoje ljudje, povsod jih vidimo, takoj na Posavju je že prvi pozdrav. Dobravski župnik je pripeljal svoje farane. Sprevod ne obstane, hiteti moramo, da zabrišemo zamudo.

V Gobovcih nas že pričakuje avtobus Podbrežanov. Naproti so prišli. Zvonovi zapoje v Podbrezjah in na prijaznem Taboru vriskajo, ko se avto z milostno podobo ustavi pred znamenjem. Zbor poje "Lepa si, Roža Marija". Številne otroške roke se stegujejo in obsipajo avto s cvetjem. Cesta se zajezi z ljudmi, radi bi hitro naprej, pa ne moremo. Vendar. Že hitimo čez Bistrico proti Naklem. Povsod vidimo verne ljudi ob cesti. Z globokim spoštovanjem čakajo Marijinega prihoda. Skoraj ni hiše ob cesti, da bi ji v oknih ne gorele sveče, da bi ne bila okrašena s cvetjem in z zastavami v narodnih in papeških barvah. Povsod so pred hišami majhna znamenja: križi, svete podobe, mlaji . . . Ko prihaja Marija bliže, popadajo ljudje na kolena, oči hrepeneče iščejo, roke se sklepejo, solze teko . . .

(Drugič dalje.)

V šoli.

Dijaki pišejo slovensko šolsko nalogo o ljudskih taborih. Po tridesetih minutah so že skoraj vsi skončali, le Jožek v prvi klopi je še zmeraj slonel nad praznim zvezkom. Grize držalo in strmi skozi okno. Nič ni videti, gosta ljubljanska megla je vse pokrila.

Nenadno se zamudniku posveti. Brž pomoči pero v črnilo. Napiše pa:

"Zaradi slabega vremena je bil pri nas tabor preložen."

MISLI OB ZORI

Mesec januarij je posvečen sv. Družini. Mesec katoliške družine, ki naj najde v srcih družinskih članov nove sklepe za lepše družinsko življenje naših katoliških rojakov. Žena je po našem pregovoru tista, ki tri vogale podpira pri hiši. Zato smo naši katolidki ženi posvetili naslednje tri članke. Eden je izpod peresa odlične žene Slovenke, ki ga je govorila na enem ženskih sestankov ob evh. kongresu v Ljubljani, v dneh, ko je Slovenija gledala v svojo bodočnost prosta in polna nad. Pripravljajmo se na nove dni bodočnosti s krščansko vajo čednosti in kreposti. Žena, velika je tvoja naloga, tudi pri hiši sveta tri vogale ti podpiraš.

DANILO se je. Stal sem na skrajnem robu strmega hriba, čigar pobočje je navpično padalo v dolino. Spodaj se je razprostirala velika ravan, po kateri se je vila reka kakor razmotan srebrn trak. V daljavi je molel proti nebu svojo belo glavo mogočni vrh snežnika. Bil je videti, kakor trdnjava. V jutranji zarji je rdečkasto odseval. Na levo so se dvigali iz jutranjega mraka temni skladi, podolgovatega gorovja; podobni so bili velikanski predpotopni živali, ki jo je voda naplavila na suho.

Ko sem razmišljal o mogočnem gorovju, o neskončnih daljah, o čudoviti tišini, ki me je obdajala, sem globoko občutil, kako neznanen in samotni je človek v primeri z vesoljstvom. V globoki hvaležnosti sem se spomnil Stvarnika, ki je ustvaril ljubezen in dal človeku družico, ki mu je v pomoč in tolažbo v tem trdem življenju.

Toda žena ni vedno takšna, kakršna bi morala biti, saj tudi moški ni. Vendar, kaj je temu vzrok, sem se vprašal. V mislih sem preletel zgodovino.

V poganski dobi je bila žena sužnja možu. Sužnost pa je pokvarila ženo.

Katoliška cerkev pa je dala zakonu ljubezen, zvestobo in nerazdružljivost do smrti.

Zakonska ljubezen je neločljiva, zato je sveta in čista. Ljubezen izven zakona ne more biti čista, je le zabava.

Krepost in čistost je najvišja odlika žene. Brez teh čednosti je žena res bitje brez duše. Ženi ni treba razkošja, da bi ugajala

možu. V krepostni ženi vidi mož njeno nemurjočo dušo.

Zakon ni posvetna pogodba. Zakon je zatišje dveh zvestih src; in le tak je mogel biti povzdignjen v zakrament.

Ljubezen izven zakona je za ženo le ponižanje in surova poltenost. Sleherni sporazum je hinavščina in prevara v tej zadevi.

Le kdor v zvesti ljubezni pozabi nase in se žrtvuje za svojega druga, bo deležen neskaljene zakonske sreče.

O vsem tem sem razmišljal ob svitu jutranje zarje. In ko je vzhajajoče sonce razlivalo svojo bleščečo se luč čez prostrano pokrajino, se mi je zdelo, da se obeta človeštvu lepša doba . . .

PRAVA LJUBEZEN

BILO je spomladi leta 1939. Španska narodna armada je z železnim obročem čedalje bolj stiskala tolpe rdečih. Katalonska vlada "ljudske fronte" je pod pretvezo človečnosti začela odpošiljati špansko deco v trumah v inozemstvo. Rdeči komisarji so s silo iztrgali materi tudi malega Luisa Aguilera iz neke katalonske vasi. Ko je narodna vojska zmagala, se je vlada lotila tudi naloge, da bi se španski otroci, ki so jih bili rdeči oblastniki po svojih inozemskih tovariših razmestili po družinah po vsej Evropi, vrnili domov. Veliko se jih je vrnilo, veliko jih še iščejo; mnogih sploh ne bodo našli, zlasti onih, ki so jih bili odnesli v boljševisko Rusijo, kjer jih vzgajajo v brezverstvu. Med onimi, ki so jih dolgo iskali zaman, je bil tudi mali Luis Aguilera. Končno so izsledili, kje se nahaja; imel je srečo, da ga je sprejel pošten zakonski par Perrin v Ypresu v Belgiji. Španski listi so namreč objavili Luisovo fotografijo skupaj z gorečo prošnjo matere, naj ji sina vrnejo; to so med drugimi ponatisnili tudi belgijski dnevnik. Zdaj se začne zanimiva stran te zgodbe. Mati in oče Perrin sta odpravila po španskem konzulatu ginljivo pismo dečkovi materi, naj jima pusti otroka, ki ga imata tako prisrčno ra-

da, da se ne moreta ločiti od njega. Mati tega seveda ni storila in Luisito je zdaj zopet pri svoji mami. Značilno pa je pismo, s katerim je mati prošnjo Perrinovih odklonila. Med drugim je namreč zapisala: "Mi Španci imamo tako pojmovanje družine, ki mislimo, da ga imajo vsi omikani krščanski narodi. Mislimo namreč, da brez ljubezni do lastne družine in v lastni družini ne more obstajati naša prava katoliška krščanska vera."

Krasne besede, dostojne resnično in globoko krščanske matere — beseda preproste španske žene, da tako lepe še nismo brali ali slišali. Kako je ta mati, ki se ni učila ne modroslovja, ne bogoslovja, pravilno zvezala krščansko vero z ljubeznijo matere do otroka, žene do moža, bratov in sester in vse rodovine med seboj! Brez prave družinske ljubezni ni prave krščanske vere; če nismo zvesti zakonci, dobri očetje in matere, ljubeči sinovi in hčere, nismo resnični katoličani. Ni kristjan, kdor ni predan svoji družini; po krivem nosi krščansko ime. In če bi Španija ne imela prave in globoke vere, učiteljice najgloblje in najzvestejše ljubezni v narodu, bi danes ne imela več družine, kakor jo hoče Bog. In to velja za ves svet, ki mu je po poganskem mraku zasvetila Kristusova vera: zakonska in družinska ljubezen je najtrdnjša vez, ki ne družijo samo posameznikov, ampak vse občestvo, ki ohranja edinstvo naroda in jamči njegovo življenje iz roda v rod, ki ga venomer preraja in na preteklost gradi bodočnost; krščanska vera to ljubezen posvečuje, vežoč jo z njenim večnim izvorom, Bogom, ki jo je dal ljudem, da jih veže med seboj po vzoru svoje Ljubezni do vseh stvari. Če ni te vere, ni ljubezni, če ni te ljubezni, ni vere. Brez srčne vere v Boga, njegovo nraavstveno postavo in red, ki vlada svetu, brez polne predanosti božjemu razodetju po Kristusu tudi prava ljubezen med ljudmi plahni in umira, podživalski nagoni jo zaduše, ljubezen postane gola hipna strast, v družini prevladajo sebični pogledi in koristi enega v škodo drugega in drugih, in z razpadom družine se začenja propadanje vsega narodnega občestva. Vse to je bistveno zve-

zано z usihanjem in zamiranjem vere, krščanskega duha in življenja: namesto vere je le videz, dokler ne ugasne tudi ta. Cela vrsta držav in narodov, ki so na vrhu civilizacije, nam najnazorneje dokazuje to usodno resnico, tako kleno povedano od katalonske matere, da brez ljubezni v družini ne more obstajati krščanska vera in omika: oboje pada hkrati in umre.

"IN VLIL JE V NJEGOVE RANE OLJA IN VINA"

Kristina Hafnerjeva

Časi, v katere nas je postavila božja Previdnost, niso navadni časi. To so časi, kostojimo na razpotju dveh dob, ko zahaja ena doba človeškega delovanja, njegove miselnosti in njegovih hotenj in se poraja nov vek sredi neizmerne revščine in nedoumljivih duševnih bojov. Človeštvo je zajela kriza, človeštvo stoji na razpotju in si išče novih oblik in novih potov iz individualnega in družabnega življenja.

V teh pomenljivih in za dolgo dobo odločujočih časih se porajajo Cerkev in veri nove naloge in nove dolžnosti. Človeštvo, ki si išče novih oblik življenja, si jih išče po večini izven Cerkev in po blodnih potih.

Po eni strani vstaja boljševizem, ki zahteva nove uredbe človeške družbe na razvalinah krščanske kulture. Vse, kar je v dolgih stoletjih ustvaril krščanski duh in krščanska ljubezen, mora razpasti, da bo namesto tega nastala neka nova kultura, o kateri menijo, da bo odrešila svet in ga speljala iz stiske sedanjih dni. Vse, kar je bilo doslej svetega, postaja v posmeh. Vsi nauki, po katerih je doslej živelo človeštvo, so postali blodni ognji in opij, ki zapeljuje človeštvo. Val brezboštva in fanatičnega sovražstva do Boga preplavlja današnji svet, ki si išče svoje sreče samo na zemlji in ne samo izven Boga, ampak naravnost v sovražstvu do Boga.

Po drugi strani se bori za oblast nad miselnostjo in duševnim gledanjem množic

moderni paganizem, novo poganstvo, ki mu je edina vrednota rasa in kri in so vse duhovne vrline le drugotnega pomena: nauk, ki hoče le na teh vrednotah graditi temelje človeške družbe in ji prinesiti sreče in miru.

V tem silnem boju, ki se poganja v svetu za telesno in duševno oblast nad narodi, mora Cerkev postaviti v boj in na delo vse sile, da ohrani ljudstvu vero in njene nauke in še življenje po teh naukih. Brez tega ni moči najti onega miru, varnosti in sreče, po katerih človeštvo hrepeni, katerih išče in se žrtvuje. Sovražniki vere vstajajo vsepovsod in napenjajo svoje sile, da uničijo v ljudstvu Kristusa in njegov nauk.

Prav radi tega pa gre tudi klic po apostolskem delovanju, po krepki katoliški dejavnosti preko vseh katoliških dežel. Nihče ni izvzet, vsi smo povabljeni, vsi smo poklicani, da sodelujemo pri obrambi in graditvi kraljestva božjega na zemlji.

Tudi žena in dekle od tega apostolata nista izvzeti.

Sicer pravijo nekateri, da spada žena le za domače ognjišče in v domačo družino in da zanjo ni mesta v javnosti.

Toda v današnji dobi aeroplanov, brezžičnega brzojava in radia je ves svet postal ena sama velika družina. In kakor se družina le tedaj dobro razvija, če se očetovi strogosti pridruži materina ljubezen in milina, tako se bo tudi vse človeštvo le tedaj harmonično razvijalo, če se bo moškemu razumu in moški strasti pridružilo žensko srce in ženska dobrotta. Le pomislimo, kako surova bi bila človeška družba, če bi jo tvorili samo moški. In kako sitna in slabotna bi bila, če bi na svetu živele same ženske. Šele oba spola dopolnjujeta drug drugega in tvorita harmonično celoto.

Dandanes pa vidimo, da vlada v naši javnosti samo moški razum in moška strast, ki se v boju življenja le prehitro razvname in brezobzirno seka rane. Manjka pa javnosti mehke ženske duše in njene usmiljenosti, ki bi te rane celila in razburjene duhove pomirjevala. Zato je na svetu tako hudo. In življenje v današnji družbi je tako trdo in neusmiljeno.

Toda pričel se je boj tudi za ženo in tudi

ona stoji danes pred usodnim vprašanjem — kam? Sirenski glasovi o svobodi in enakopravnosti jo vabijo za seboj. Ponekod so ji že odprli vrata v vse javno življenje. Možu ob strani dela v tvornicah, prenaša tovore, stoji pred nakovalom, vodi traktorje, hodi v urad, vodi stranke in države. Zares je to svoboda in enakopravnost — če bi le ne bila cena, ki jo je žena za to plačala, tako visoka! V zameno za te dobrine se je morala žena odpovedati vsemu najvišjemu, kar ima. Odpovedati se je morala družini, tej temeljni celici človeške družbe. Odpovedati se je morala materinstvu, svo-

jo ženskost je morala zatajiti v sebi, da more kot mož opravljati moške posle.

V krščanski javnosti pa velja načelo, da naravi žene najbolj odgovarja socialno delovanje. Povsod, kjer si je žena sama znašla najti pot v javnost, si je tudi sama izbrala pravo polje, na katerem lahko bogato udeleži svoje usmiljenje in svoje lepo čustvo. Res vidimo, da je prav v deželah, kjer se sme žena udeleževati v javnosti, najlepše preskrbljeno v socialnem pogledu. Žena je po svoji naravi ustvarjena, da živi za druge. Mož hoče živeti predvsem zase, da si nagrabi bogastva, ali si pridobi slave in časti. Ženo pa neka neugnana sila žene,

da se izživlja izven sebe, da se žrtvuje za druge, da jim posveča svoje sile in svojega duha.

V francoskem in nemškem jeziku je izšla knjiga z naslovom "Margit". Tu je opisano življenje mlade učiteljice iz Belgije, ki je umrla stara šele 23 let. Samo štiri leta je bila učiteljica, pa ta leta so ji bila tako nakopičena z dobrimi deli, da so odtehtala življenje dolgih let drugih ljudi. Vse je izdala, kar je imela. Hodila je od hiše do hiše in še pri drugih prosjčila za svoje siromake. Celo dolgove je delala zanje. Njen končni smoter je bil, z dobroto vleči duše iz blata in jih voditi k Bogu. In res jih je začuda veliko spravila na pravo pot. Nihče se ni mogel ustavljati njeni ljubezni. Pozno v noč je delala za siromake. Večerjala je navadno to, kar je njim ostalo. Nosila je ponošeno obleko. Tudi umrla je radovoljno — brez bolezní. Ponudila je Bogu svoje življenje in Bog je njeno ponudbo sprejel.

To je bila modra devica, to je bila žena, ki je do dna izčrpala sadove svoje bogate duše, ki je vršila apostolat v najvišji meri.

Naš čas potrebuje žen, ki znajo hoditi pokonci in naravnost brez ozira na levo in desno po poti, ki so spoznale za pravo. Katoliška načela, krepak značaj in pota brez ovinkov, pa četudi so večkrat samotna — to troje je bistven znak katoliških žen vseh časov. Kakor device, ki hodijo s prižganimi svetilkami in kažejo tudi vsem drugim pravo pot.

Ljubezen se bo le tedaj lahko izžarevala na zunaj, če je bo srce polno. Radi Jezusa mora biti žena v apostolatu zaželjena osebnost, ki bo duše potegovala nase. O ženi v apostolatu naj vsakdo govori tako: Glejte jo, dobra je kakor kruh! S svojim zgledom, s svojo milino in vseodpuščajočo ljubeznijo bo žena pritegnila množice nase.

KAFARNAUM V SVETI DEŽELI

V. Žnidaršič

DA pa bodo častiti bralci dobili vtis, kakor da bi prišli obiskovalci v Kafarnaum samo iz radovednosti, ali sami posvetnjaki, ki potujejo samo za šport, naj na kratko poročam, da sem od vseh svetih krajev v Palestini ravno tu v Kafarnaumu dobil utis, kateri mi bo gotovo celo življenje ostal v neizbrisnem in najboljšem spominu; namreč da je še v mnogo, mnogo srcih požrtvovalnost in prava, goreča ljubezen do Kristusa. Kako vzpodbudno je bilo videti, ko so obiskovalci pokleknili na tla ali na prag sinagoge, katerega so se skoraj pred dva tisoč leti dotikale noge našega Zveličarja in v vročini po 110—115° F. poljubovali trdo kamenje in izsušeno zemljo. In kako so mnogi potem, ko jih je pisalec teh vrstic seznanil z znamenitostmi sinagoge, mesta Kafarnaum in okolice, prosili za dovoljenje, da smejo še nekoliko časa sami ostati na tem svetem kraju, kar jim je bilo z največjim veseljem dovoljeno, in kjer so nekateri prebili ure in ure v čitanju evangelijev in svetem premišljevanju. In kako so večkrat skupine romarjev, ki so imele tudi duhovnike med seboj, prosile, da bi jim bilo dovoljeno imeti sv. mašo v sinagogi.

Ko je neko nedeljo v l. 1938 prišlo skupno kakih sto in petdeset francoskih romarjev, med katerimi je bilo nekaj duhovnikov in dva škofa, so po končani sv. maši v sinagogi odšli k jezeru, kjer so posedli ob bregu po kamenju in pod drevesi; škof pa sede v pripravljeni čoln, kakor nekdanj Kristus, in iz čolna je imel govor na svoje romarje; in marsikatero oko se je zasolzilo ob tem ganljivem prizoru.

In večina romarjev vzame iz jezera za spomin male kamenčke, polževe lupine, školjke, steklenice vode, iz vrta drevesno lubje in listje ali cvetlice.

V spominu mi je neki protestantovski pastor iz države Oregon, ki se mi je poleg navadnih formalnosti predstavil kot osemde-

setletni starček, rojen ravno tisto leto kakor papež Pij XI., kateremu je on, dasiravno protestant, častital k ozdravljenju po neki hudi bolezni; na kar se mu je papež po svojem državnem tajniku, kardinalu Pacceliju, sedanjem papežu Piju XII. vljudno zahvalil. Potisnil mi je v roke mali listič, in ko sem ga prečital, sem bil prepričan, da stari pastor govori resnico, saj sem čital vso kratko, a jedrnato zahvalo papeževo z podpisom kardinala Paccelija.

Najlepšo in najpomembnejšo slavnost smo pa imeli meseca marca 1941.

Dva mlada protestanta, vojaka iz Anglije, ki sta bila z drugimi vojaki nastanjena v Tabigi, kake dve milj od Kafarnauma, sta sprejela od katoliškega vojaškega kaplana na predvečer slovesnosti v čolnu na jezeru sv. krst.

Drugo jutro ob deveti uri je pa imel vojaški kaplan v sinagogi slovesno sv. mašo, med katero sta omenjena dva vojaka, konvertita, prejela prvo sv. obhajilo.

Pripravili smo najlepšo mašno obleko, ministrirala sta dva vojaka, pevski zbor je obstajal iz samih vojakov. Prišlo jih je lepo število iz sosednjih garnizij, med njimi več častnikov in celo polkovnik iz Nazareta. Zares krasna in pomembna slavnost, dal Bog še več takih.

Največ romarjev je prišlo v letu 1938., takoj po Evharističnem Kongresu v Budimpešti.

Prišli so od Kongresa ogledat si Palestino. Da so se večinoma vsi oglasili tudi v Kafarnaum, se jim šteje v čast. Mogoče, da je bilo mnogim znano, da so bile sv. hostije za Kongres pripravljene iz pšenice, ki je zrasla v Kafarnaumu.

Naprošeni od odbora za Evharistični Kongres smo poslali pšenico iz Kafarnauma v naš samostan "Presvetega Odrešenika v Jeruzalem, kjer so jo na domačem mlinu zmleli in moko poslali v Budimpešto.

KAFARNAUM OB KRISTUSOVEM ČASU.

Ko se je Kristus v reki Jordanu dal od sv. Janeza krstiti, ko se je štirideset dni in noči postil, bil nato od hudega duha sku-

šan; ko ga je sv. Janez Krstnik po navdihnenju božjem pred množico razglasil za obljubljenega Odrešenika, in ko si je pridobil prve učence: Janeza, Andreja, Simona Petra, Jakoba, Filipa in Natanaela, se je namenil potovati ž njimi v Galilejo, v Kafarnaum ob Genezareškem jezeru.

Kaj je bilo vzrok njegovega potovanja? Poleg drugih vzrokov je bila gotovo tudi skrb za svoje novo pridobljene učence, ker se je hotel seznaniti ž njimi po njihovih starših, hotel tam sv. evangelij oznanjevati in si mogoče pridobiti novih učencev. Saj so bili vsi razen Natanaela, ki je bil iz Kane v Galileji, iz Betsaide, komaj uro hoda oddaljeni od Kafarnauma, kjer je takrat sv. Peter imel svoj dom v hiši svoje tašče.

Pot je bila dolga, saj je od izliva Jordana v Mrtvo morje do Kafarnauma štiri in dvajset ur hoda, pot, ki se navadno prepotuje v treh dneh. In domneva se, da je med potjo novo pridobljeni učenec Natanael povabil Kristusa, naj se ustavi v Kani na njegovem domu in naj se tam vsa družba nekoliko odpočije od dolgega potovanja. In Kristus je povabil sprejel, in tako se je naključilo, da je našel tam svojo mater Marijo na ženitnini, h kateri je bil tudi on povabljen z vsemi svojimi učenci; in nič čudnega ni, da jim je primanjkovalo vina, ker se je število gostov nepričakovano pomnožilo za več oseb. Tu je storil prvi čudež, da je spremenil vodo v vino; in po končani ženitnini odpotoval on, njegova mati, njegovi bratje in učenci doli v Kafarnaum.

Nato je šel v Galilejo in iz Kane, kjer je storil prvi čudež, da je spremenil vodo v vino, čudežno ozdravil v osem ur oddaljenem Kafarnaumu sina kraljevega uradnika.

Iz Kane se je podal v Nazaret, kjer so ga pa Nazarenčani, njegovi poprejšnji znanci, hoteli pahnuti čez skalo v prepad, pa se jim je čudežno izvil, ker, kakor pravi sv. evangelij, njegova ura še ni prišla, in za vedno zapustil Nazaret in odšel nazaj v Kafarnaum, ki leži ob Galilejskem morju, da bi bival tam. Izvolil si je Simona Petra preprosto hišo za stanovanje, kjer je bival kakor gost. Toraj ne Betlehem, ne

Nazaret, ne Jeruzalem ne bo zanaprej središče njegovega delovanja, ampak eno, do zdaj popolnoma nepoznano mesto — Kafarnaum.

In od tega časa naprej je začel Jezus pridigati. In takoj v soboto je šel v sinagogo, kjer je učil, in ljudstvo je bilo začudeno nad njegovim naukom, govoreč, "ta uči kakor da ima oblast, ne kakor pismouki in farizeji", je iz obsedenega človeka izgnal hudega duha, in kakor pravi Evangelist Marko se je glas o njem takoj razširil po celi deželi Galileji.

Ko odide Kristus iz sinagoge, nameri svoje korake proti hiši Simona Petra, okrog njega, kakor častna straža, njegovi učenci. Toda o nesreča! Medtem, ko so bili možje v sinagogi je naenkrat zbolela Simonova tašča in mrzlica je napovedovala že grozeče stanje bolezni, katera se v orientalskih deželah v nekaterih urah tako poslabša, da ji navadno sledi takojšnja smrt.

Učenci so Kristusa prosili, da naj jo ozdravi in Kristus pristopi k njeni postelji, jo prime za roko in takoj je bila zdrava. Naravno, da je o tem čudežnem ozdravljenju takoj zvedelo celo mesto in se vedno bolj in bolj navduševalo za preroka, kakor so takrat navadno imenovali Kristusa.

Poskusimo, kolikor nam je mogoče, našega duha vglobiti v pobožno premišljevanje onega dneva, one sobote, ko je Kristus prvič učil v sinagogi, izgnal hudega duha iz obsedenega človeka in ozdravil taščo Simona Petra. Mislimo si, da smo ob obrežju Galilejskega morja. Orientalsko mesto, hiše z ravnimi strehami, ljudstvo iz vzhodnih dežel, od solnca ožgani in zarjaveli so jim obrazi. Sobota je, dan miru; toda danes se tudi najbolj pobožnim Judom ni posrečilo držati sobotni mir. Celo mesto je razburjeno, v nenavadnem razpoloženju. Danes se govori samo o velikem preroku, o Jezusu iz Nazareta. Vse ima danes samo en cilj, hišo Simona Petra, kjer stanuje čudodelnik Nazareneec. Že se je ljudstvo odločilo, svoje bolnike pred njega prinesiti, naj jim položi roko na glavo, in naj jih ozdravi, kakor je to storil srečni

tašci Simona Petra. Z napetostjo in hrepenenjem so čakali solnčnega zahoda, ker z zahajajočim solncem se konča za Jude sobotni mir, in potem lahko mislijo na ozdravljenje bolnikov.

Nikdar še niso v Kafarnaumu na solnčni zahod tako željno čakali, kakor tisti sobotni dan. Slednjič se nagne velika nebesna luč za goro Hattin. Naenkrat postane vse živo v mestu. V nekaj trenutkih se napolnijo ulice z ljudmi; in kakor hiti v morju val za valom proti obrežju, tako hiti ljudstvo proti hiši Simona Petra. Izprva prevladuje med množico napetost, upanje in dvom, misleč si ali bo hotel skrivnostni prerok svojo voljo in moč porabiti za ozdravljenje bolnikov. V hiši Simona Petra so opazili bližajoče se množice. Simon stopi iz hiše. Mlada mati z otročičem v naročju ga nagovori: "Zarotim te, da naznaniš učeniku; moj otrok je bolan, on naj samo položi svojo roko na glavo tega ubogega črvička, da bo ozdravel."

Simon sporoči prošnjo: "Učenik, neka žena je zunaj, bolnega otroka je prinesla s seboj." Kristus je takoj razumel, in stopi iz hiše. Pri prvem njegovem koraku poklekne mati pred njega in povzdigne svojega bolnega otroka proti njemu. Kristus pogleda mater tako ljubeznivo in vzame malo bitje iz njenih rok v svoje. Za trenutek ga objame, za trenutek mu položi svojo roko na glavico in ga da nazaj njegovi materi. Ona ga pogleda, in vzklik začudenja in veselja se ji izvije iz prsi.

Triumfalni klici matere se čujejo po ulicah. Kakor brez uma drži svojega ozdravljenega otroka v naročju in ga v svoji materinski ljubezni poljubuje z vedno večjim in večjim veseljem. Prvi čudež je poziv za nadaljne. Tu z težavo pride na dveh bergljah mladenič zanemarjen in raztrgan proseče gleda na Kristusa. Kristus mu položi roko na glavo, z drugo mu pa rahlo potegne bergljo izpod ramena, in potem še drugo, in jih potisne mladeniču v roke, kateri od veselja poskoči in vriskajoč vihti svoje dve berglje po zraku.

Zatem pride tretji. Dobri vnuček je pripeljal svojega slepega starega očeta pred

Kristusa. En trenutek in starčku je vrnjen pogled. Nato pridejo vedno drugi, nekatere prinesejo na posteljah, na nosilih, na stoli, z zlomljenimi rokami in nogami, kruljeve, slepe in gluhe. In Jezus jih je mnogo ozdravil, in mnogo ljudstva je bilo pred vratmi zbranega in lahko si mislimo, kako je iz streh, iz vseh hiš, okenj in pomolov navdušeno prebivalstvo Kafarnauma gledalo na vse te čudeže in kako so mnogi jokali od sočutja in veselja.

Vedno nižje in nižje se pomikajo sence večernega mraka; že so morali prižgati baklje, toda navala ljudi še ni bilo konca, kakor tudi ni bilo konca blagoslova Kristusovega in veselja in radosti. Resnično, bil je blaženi in milosti polni ta sobotni dan za Kafarnaum. In marsikateri izmed njih je bil to noč brez spanja; preveliko veselje je prepodilo trudnost in zaspanost od njegovih oči. (Dalje prih.)

Znati je treba.

Peter Samasamič je star fant, ima štiri-deset let in, odkar je bil pri birmi, zmeraj slabo uro. Po poklicu je uradnik in mora, dasi nerad, vsak dan ob osmih v pisarno. Ker Peter v jutranjih urah dobro spi in se zbudi le s težkim trudom, si je nabavil budilko, ki je sicer prav dobra, pridna in poštena ura, toda kaj pomaga, ko pa jo gospodar tolikokrat pozabi naviti. Peter rad ponočuje in ko pride pozno v noč domov, budilka stoji, žepna ura pa — ne gre in Samasamič ne ve naravnati budilke ter je v skrbeh, kdo ga bo zjutraj zbudil, da pojde pravočasno v urad. V takem primeru si mož pomaga takole: Gre še enkrat pred hišo in zaloputne na vso moč hišna vrata, tako da se strese do tal vse poslopje. Tedaj pa se odpre v prvem nadstropju okno, v katerem se pojavi plešasta glava vpokojenega davkarja ščetine, ki vpije na vse grlo: "Sram vas bodi! Ura je že dve, pa še vedno ni miru! Salamenski krokarji!" Peter se smeje sam pri sebi, gre v svojo sobo, navije budilko in zaspi . . .

KRIŽEM KRALJESTVA KRIŽA

A. Urankar.

Mir in ljubezen bota vladala po tej vojski vseposod . . . Lepa tolažba. Že zdaj bi morali pokazati narodi, ki se borijo za pravičnost, da jim je res nekaj do krščanske ljubezni. Zgodilo se je v Angliji: razdeljevali so otroke po deželi, da jih obranijo bomb po mestih. V premnogih vaseh niso vaščani in deželani hoteli sprejeti pod svojo streho otroke katoliških staršev. Naprej so morali s trebuhom za kruhom, da najdejo srca, ki poznajo pravo ljubezen in radi verskih razlik ne zapro hiše in skrijejo skorjo kruha . . .

Petain — katoličan? Na papirju. Kakor jih je mno-

go. Kakor je bil Hitler na papirju katoličan. Tudi njegovi govori o vrnitvi h krščanstvu niso bili dosti pridna. Dovoljeval je na drugi strani, da so največji sovražniki dan za dnem napadali vse škofove in pariškega kardinala kot izdajalce, ker niso ravno preveč vneti za sodelovanje z Nemčijo. Za take voditelje se katoličani pod nosom obrišemo, pa čeprav še v cerkev hodijo. Vera ni plašč, s katerim bi se kdo pred narodom lahko pokrival. Nedeljski kristjani, tedenski pagani. Boljši je Hitler, ki ni hinavec in javno kaže sovražstvo, vsaj več s kom imaš opraviti.

Kardinal Hinsley; na enem zborovanj katoliških voditeljev: dokler bo svet meril svoj napredek po barvah svojih srajc (črnih, rjavih, srebrnih in zelenih in rdečih), ne moremo zaznamovati bogve kake dobre rezultate. Ti srajčniki so le volkovi, kakor jasno vidimo. Krščanski napredek merimo po duhu in duh mora zavladati po svetu, če hočemo novih dni in novega boljšega reda, kot nam ga dajo "srajčni" voditelji.

Sir Stafford Cripps, znan po svojem poizkusu, da popravi, kar je Anglija v Indiji zagrešila: Niso pravi voditelji, ki se držijo samo želja in volje večine naroda, pravi voditelj bo vodil ljudstvo po smernicah krščanske delavnosti, ne oziraje se na levo in desno. Kristus in prvi kristjani niso gledali ne za pravico vodstva, pa tudi niso iskali popularnosti, obratno, ves svet je bil proti njim in je vse voditelje križal in pobesil.

Nova organizacija "Meč duha" v Angliji ima nalogo, da združuje v svoje okrilje vse katoliške in protestantske Angleže ter begunce iz vseh dežela v Angliji. Na svojih zborovanjih premišljajo in premlevajo vsa važnejša vprašanja, ki se dan za dnem porajajo in obenem podajajo smernice za krščansko preosnovo Evrope in sveta po vojski.

Japonska je odpravila krščanski pouk po vseh jav-

nih šolah v deželah, ki jih je zavojevala. Tako je šlo vse delo Cerkve na Filipinih po vodi.

Lord Halifax: Kdor misli, da bo svet po vojski tak kot je bil pred tem klanjem, se bridko moti. Kar hočemo najti v tej zavozlanosti človeštva je stara krščanska pot za lepšo krščansko bodočnost. Vse lepo. To naj tudi Churchillu pove, ki še vedno misli, da je demokrasko in krščansko, če milijone Indijcev zatira in jih izžema za angleški imperijalizem. Vemo, da je javno dejal: nisem postal kraljevi ministerski predsednik zato, da bom angleški imperij razkosal . . .

O pokojnem škofu v Waršavi, ki je pred meseci umrl, je znan odgovor, ki ga je dal Nemcem, ko so zahtevali od njega, da apelira na poljski narod, naj vendar sodeluje z germanskimi tirani. Odgovoril je kratko in jedernato: "Sem učenec Kristusov, da, toda ne Judež."

Novega kaj v Rusiji? Pa še koliko novega. Odpravili so iz šolskih knjig vse, kar je žaljivega v verskem oziru. Odpravili so takozvani protiverski izpit za armadne in civilne službe. Delavcem dovoljujejo odmor za službo božjo. Davke za razne cerkvene zavode so znižali. Poroča CIP — Kat. Mednarodna Korespondenca. Lizbona.

Sv. Oče je indirektno po svojem radiju apeliral na angleške in irske katoličane, da začno delovati za duhovniške poklice, ki bodo nujno potrebni za Rusijo po vojni. Govor na radiju je izzvenel v veselo novico: "da se ruska mladina pridno poslužuje prilike, da se službe božje udeležuje in tudi rada sprejema krščanski pouk, ki jim ga nudijo preostali duhovniki."

V Nemčiji so usmrtili šest vojnih kaplanov (nemške narodnosti), ker so skrivoma delili hrano stradajočim Grkom. Nekaj drugih je ušlo policiji preko meje. Ti so prinesli novico o usmrčitvi drugih kolegov.

Od duhovnikov in bogoslovcev, ki so morali v nemško armado povečini kot prostaki, je bilo že na tisoče ubitih na fronti Rusije. Nalašč pošiljajo vse v prve vrste, da se jih ja kolikor mogoče malo vrne domov. To delajo s katoliškimi in protestantskimi bogoslovci.

Katoliški kitajski škof Pavel Yu Pin, apostolski vikar v Chunkingu je osebno spremljal našega Wendla Willkie-a na njegovem potovanju po Kitajski. Tega škofa so kitajski vojaki vsepovsod navdušeno sprejemali, ker ga poznajo kot enega največjih dobrotnikov Kitajske, ki je skoraj ves denar, ki ga je imel na roki,

razdal za ranjence in begunce. Nedavno tega se je zahvalil ta škof generalissimu Čankajšeku za njegovo dobrotljivost, da ni pregnal misijonarjev nemške in laške narodnosti.

Črnici imajo sedaj v Ameriki samo 18 duhovnikov in 85 semeniščnikov. Za milijon katoliških Črncev v Ameriki je tako nizkotno število, toda po poročilu glasnika zamorske misije med katoliškimi Črnici v Ameriki je vedno več zanimanja za apostolsko delo med Črnici. Med Črnici najbolj delujejo frančiškani, ki imajo že mnogo misijonskih postojank na jugu ter Očetje sv. Duha v Techny, Ill.

Ta list se tudi bridko pritožuje o netolerantnosti katoličanov napram Črnem, vsaj nekaterih in naglaša, da se ne more imenovati pravega katoličana človek, ki dela razliko med belo- in črno-kožci. Najmanj pa se more imenovati božjega posvečenca, če je ta netolerantnejš še — duhovnik. Pristavljam (pisec teh novic): takemu bi bilo treba preiskati možgane, ker ga ne moreš imenovati inteligentnega.

V Massachussetts so pri zadnjih volitvah glasovali proti predlogu porodne kontrole. Znamenje, da so še pošteni naši Amerikanci in nočejo postav, ki niso v skladu z večnimi božjimi postavami.

75 LET STARO PISMO O BARAGOVIM BOLEZNI IN SMRTI.

Drugi dan po Baragovi smrti, to je 20. jan. 1868, je pisal Rev. Honoratus Bourion iz Marquette sledeče pismo nadškofu v Cincinnati:

Monsignor:—

Naš dobri in častitljivi škof je mrtev!! Odšel je in nas zapustil sirote!! Prihodnji petek ga bomo morali spremljati na njegovi zadnji poti. Monsignor, kdo bi mogel preceniti našo veliko izgubo? Nekoliko tolažbe bi bilo za nas, ako bi ga na zadnji poti spremljalo veliko število duhovnikov, kakor se splošno vsepovsod dogaja ob pogrebu škofov. Ali ni naš apostol, ki je za časa svojega apostolskega delovanja v tej divji in zmrzli pokrajini rodil Cerкви petindvajset tisoč Indijancev, ali ni zaslužil, Monsignor, da bi se mu izkazale one izredne časti, ki jih Cerkev naklanja drugim škofom, ki so odšli po zaslužni venec? Toda ne: Bog je odločil, da ima biti smrt našega nepozabnega škofa posnetek njegovega življenja. Umril je sredi ostre zime, ko mrzli sever ledeni in do okorelosti premraža ude vsakogar, ki se drzne ven na njegov ledeni piš. En sam človek je bil ob njegovi smrtni postelji, da mu je zaprl oči, njegov ubogi služabnik. Le nekaj malega duhovnikov, morda pet ali šest, bo neslo njegove zemeljske ostanke na prostor miru.

Ko premišlujem življenje našega častitljivega in

BARAGOV SVETILNIK

svetniškega škofa, tako polno odpovedi, venčano s tako velikimi uspehi pri izpreobračanju duš — če si predstavljam njegove poslednje trenutke in njegov pogreb, se mi zdi, da imam pred seboj življenje in smrt sv. Frančiška Ksaverija, apostola Indije, ne pa škofa Barage, apostola Indijancev. Kako srečnega se je moral počutiti naš škof sredi svoje zapuščenosti, ko je videl, da mu je Bog naklonil smrt sredi svoje črede ob obali Gorenjega Jezera, ki ga je bil tolikokrat obšel na krpljah, počivajoč in prenočujoč v snegu — vse zato, ut Christum lucrum faciat (da bi Kristusu pridobil duše). O življenje, polno zasluženja! Kakšen zgled za nas! Čeprav moramo mi ubogi duhovniki včasih storiti kaj takega, kar bi se zdelo težko človeku, ki živi v civilizirani in obljudeni deželi: če primerjamo

svoje težave s tem, kar je naš rajni škof imel prestati v teku svojih 36 let med Indijanci, se moramo skoraj sramovati samih sebe in smo kakor pritlikavci spričo velika.

Kako mnogokrat pač je bil po tri ali štiri dneve brez vsake jedi, ko je sledil indijanskim rodovom na lov, pa jim je pričelo zmanjkovati divjačine, ki jim je bila edina prehrana sredi divjih gozdov. Kako mnogokrat je potoval po šest do sedem čevljev globokem snegu tristo do štiristo milj daleč in se je moral plaziti po rokah in nogah čez strme skale gričevja ob Gornjem Jezeru! Kako mnogokrat je moral prebresti do vratu v vodi in nadaljevati pot med vsemi mogočimi zaprekami, dasi mu je curljalo od obleke! Nikari ne mislite, Monsignor, da je tako delal samo v začetku svoje službe ali morda samo, dokler je bil še zdrav in močan. Pred šestimi leti sem bil nastavljen kot duhovnik pri katedrali v Sault Ste. Marie. Škof je bil takrat 66 let star in zdravje mu je resno odpovedalo. Zima je bila izredno ostra in snega smo imeli okoli šest čevljev. Jaz sem bil malo prej prišel s Francoskega in sem si komaj upal iz hiše zavoljo mraza. Toda škof je bil vso zimo najdalje dva tedna doma. Ves ostali čas je hodil iz wigwama v wigwam in je obiskoval Indijance, takrat še pogane. Tako je bil vesel svojih odkritij, da je prišel domov le za kratek oddih in da je poskrbel za

mašno vino, precej nato je spet hitel sam samcat po nove pridobitve. Bilo je daleč od Sault Ste. Marie, toda če mu je šlo za reševanje duš, ni nikoli računal z daljavo. Končno je prišel do cilja, večkrat prenočivši v snegu. Zbral je Indijance okoli sebe in jim je oznanjal veselo naznanilo. Po nekaj dnevih je krstil glavarja in vso vas. Vrnil se je domov srečen, da je odvzel satanu toliko zmago-slavja. Približal se je Sault Ste. Marie na zmago-slavnem vozu: škof, napol zmrzel, je sedel na majhnih saneh, ki so bile kaka dva palca višje od tal, vlekel jih je pa majhen indijanski pes. Slučajno sem pogledal skozi okno in ko sem videl svojega škofa v taki opravi, si nisem mogel kaj, da ne bi jokal. Monsignor, takrat sem videl, da učenec ni večji od Učitelja. Naš Gospod je pač jezdil osla na svojih potovanjih, toda naš škof je bil še s psom popolnoma zadovoljen!

Toda čemu bi dalje našteval. Napolniti bi moral debelo knjigo, če bi hotel napisati vse zajemljive dogodivščine iz življenja našega škofa. Sicer pa ne kaže pre-hitevati. Upam, da bo življenje Baragovo kmalu popisano in natisnjeno v knjigi in bo ostal neminljiv spomin nanj, ki bomo za njim žalovali do konca našega življenja.

Bolezen, ki je končala življenje našega pokojnega škofa, je prišla pred tremi leti. Bolezen odrevenelost udov, je bila posledica nje-

govega naporenega življenja. Sprva je napadla roke in noge, pozneje je navalila na srce in je kmalu zanesla o-pustošenje po vsem telesu. Ako bi se bil škof v začetku bolezni umaknil v pokoj in si dal mir, bi gotovo dalje živel, toda nedelavnost ni bila prisojena njegovi nara-vi, zato ni mogel nikoli počivati. Čeprav ga je noč in dan mučila in mu izčrpavala telesne sile mukotrpkra tresavica, ni nikdar popustil v svojih dolžnostih. V poletni dobi je obiskoval vse svoje misijonske postaje kakor navadno, odgovarjal lastnoročno na vsa pisma in je uprav-ljal škofijo, kakor da je njegovo zdravje v najboljšem stanju.

Odločilen udarec pa je pomenil za njegovo zdravje znani mrtvoudni napad tretji dan cerkvenega zbora v Baltimoru. Že nekaj dni pred odhodom v Baltimore je prišel nekak napad. Vendar je bil to samo predokus onega drugega resnega napada, ki bi mu bil gotovo prinesel smrt že v Baltimoru, da ni Bog poskrbel za poseben pomoček prav v trenutku padca. Naprsni škofovski križ ga je pri padcu močno ranil na prsni in povzročil krepak odtok krvi. To ga je rešilo takojšnje smrti. Bog je uslišal njegovo molitev in mu je dal umreti, kakor je škof večkrat dejal, sredi njegove črede. To me spominja odgovora, ki mi ga je dal nekoč v bolnici sv. Neže v Baltimoru. Navadno sem ga šel obiskat vsaki dan pred sejami zbora in po njih.

Nekoč sem mu na prigovarjanje nekaterih škofov namignil, da bi bilo koristno za njegovo zdravje, če bi na stara leta ostal kje v milejšem podnebjju kakor je ob Gorenjem Jezeru, češ, da njegovi odreveneli in že kar mrzli udje ne bodo mogli več dolgo prenašati pronicujočega mraza severnih vetrov in da bo to skrajšalo dni njegovega življenja. O, nikoli ne bom pozabil žalostnega in po sočutju kričече-ga pogleda, ki ga je škof obrnil name! Zdelo se mi je, da mi očita z besedami Cezarja: tudi ti, sinko moj! Misel, da bi moral živeti daleč proč od svoje črede, mu je skoraj prinesla nov napad. Ne, je rekel odločno, umreti moram, kjer sem živel, in tudi če umrjem na potu domov, moram vsaj tvegati povratek.

Dan na to je sam od sebe zapustil bolnico iz bojazni, da bi utegnili nekateri duhovniki to vprašanje predložiti škofom v presojo. Na njegovo zahtevo sva se napolnila nemudoma proti domu in še k nadškofu nisva šla po slovo. Bil je slab, zelo slab, na vsem potovanju z vozni. Moral sem ga držati na rokah in kadar je bilo treba z voza na voz, sem ga moral nesti. Težko bi bil takrat verjel, da bo še videl pred smrtjo Gorenje Jezero. Skoraj uverjen sem bil, da bo izdihnil pred koncem potovanja. Toda ne: Bog je odločil, da mu da izpiti kelih bridkosti do dna.

Ko je končno prišel v Marquette, je našel vse na-

robe. Eden, ki se je bil škof tako zanašal nanj, je pobegnil s svojega mesta škofu v osramočenje in ljudstvu v pohujšanje. O, kako bridke solze je točil škof!! Ubogi mož! To mu je zadelo poslednji udarec. Od tedaj dalje so vidno pešale njegove telesne in duševne zmožnosti. Silno težko je govoril in še koraka ni mogel sam narediti. Toda kljub njegovi oslabeledosti smo še upali, da utegne dočakati pomladi, ako bi le bolezen ostala omejena na vnanje ude.

Tri tedne pred smrtjo je poslal pome. Bil je jako slab in je z gotovostjo pričakoval smrti tisti dan. Mrtvoudnost je zgrabila pljuča in komaj komaj je mogel dihati. Zdravila so mu dala nekoliko olajšanja. Osem dni pozneje, dne 19. januarja med eno in drugo uro zjutraj je umrl po nekaj minut smrtne boja. Dosegel je starost sedemdeset let, pet mesecev in dvajset dni.

Dan po škofovi smrti smo brali njegov testament. Škof je določil do prihoda svojega naslednika za oskrbnika vsega premoženja svojega zakristana, Gašperja Schulteja. Mož je bil pri škofu zadnjih osem let. Ta strežnik, ki ga je škof smatral za vrednega, da mu podeli nižje redove, je stregel škofu v njegovi dolgi bolezni bolje kot bi mu mogel lastni oče. Škof je imel do njega največje zaupanje in mož ga je v vsakem oziru tudi zaslužil. Dan pred smrtjo mu je škof izročil testament in mu je prepovedal, dati ga celo ka-

kemu duhovniku. Naročil mu je, naj skrbno pazi na njegove reči, knjige, pisma, rokopise itd., ter naj vse preda v lepem redu nasledniku. To je povzročilo neprijetno stališče strežniku in me je naprosil, naj pišem Vaši Presvetlosti in Vas vprašam, če morda ni dolžan izpolniti poslednjega naročila svojega gospodarja in vodnika, da bi namreč po njegovem ukazu vso škofovo lastnino imel pod ključem do prihoda novega škofa?

Oprostite mojo nadležnost, Monsignor, in mi dovolite, da se podpišem Vaši milosti

prepokoren sin v Kristusu

H. Bourion,

župnik cerkve sv. Pavla,
Negaunee, Mich.

BARAGOVA ZVEZA NAROČA:

Že sedaj poročamo, da se je mil. škof marketski odločil za 18. avgusta kot poseben Baragov dan in romanja na Baragov grob v Marketu. Ali bodo mogli ljudje potovati, o tem sedaj govoriti ne moremo. Ne bi bilo lepo seveda, da bi se vsaj med našim duhovništvom ne našlo nekaj zastopnikov slovenskega rodu v Ameriki, ki bi pohiteli na grob slovenskega apostola. Iz škofije, vsaj iz mesta Marketa, pričakujejo tisočštevno udeležbo, ne bodimo mi Slovenci zadnji, že sedaj si rezervirajmo sredo po Velikem šmarnu v l. 1943 za to romanje.

V letošnjem letu bo izšla

knjiga, ki jo je marketski škof obetal. Napisal jo bo menda naš rojak Rev. F. Scheringer sam. Izšla bo v 10 tisoč izvodih, v angleškem jeziku seveda. Slovenec menda ni treba več razlagati, kdo Baraga je in zakaj zasluži čast altarja.

Rev. Francis Scheringer je naročil sto Gregoričevih knjig, da jih bo razpečal med svoje farane v Lance, Mich. Pravi, da želi, da bi vsaka hiša v tem starem misijonskem kotičku Baragovem imela to knjigo. Še krog 200 knjig je na razpolago. Naročite knjigo pri Rev. Ciril Shircel, Box 608, Lemont, Illinois.

Očetje frančiškani imajo še nekaj Baragovih stenskih slik v svoji zalogi. Kdor si jo želi si jo lahko naroči pri "Ave Maria", Lemont, Ill. Lepše bi bilo, da najdeš te slike na stenah slovenskih hiš, kakor pa, da se praše v predalih našega urada tukaj že deset let. Lepo število jih je bilo prodanih, nekaj jih je pa še ostalo in če jih zmanjka, vedno lahko nove naročimo. Obesi sliko Baragovo na svojo steno ne le, ker je bil Baraga misijonar med Indijanci, obesi jo tudi iz namena, da lahko tujcem pokažeš, da je naš narod že pred stomi leti doprinašal žrtve za ameriško civilizacijo. S tem vršiš tudi slovensko narodno delo. Don Bosco je dejal: ker je hudič največji propagator in advertajzar, hočem tudi jaz katoliško stvar propagirati s fo-

tografijami, tudi z svojimi. V tem ne vidim in ne gledam sebičnosti. Propagiramo torej z Baragovo sliko ameriško, slovensko in katoliško stvar.

Baragova Zveza bi hotela prejeti tudi poročila iz te ali one slovenske naselbine z odgovorom na vprašanje, kako so kaj slavili Baragovo nedeljo. Sedite k mizi, rojaki, in napišite nekaj vrstic.

ZAHVALJUJEJO SE BARAGU:

"Prosim objavite mojo javno zahvalo Frideriku Baragu in Mariji Pomagaj za uslišano prošnjo.

Angela Praznik,
Cleveland, Ohio."

Čast in hvala Bogu in škofu Baraga za izboljšanje zdravja mojega moža. Vedno in vedno ponavlja, da mu je Baraga pomagal.

Ana Zalar, Lorain, O.

Zahvaljujem se Frideriku Baragi. Vem, da je mojemu pokojnemu možu bila na njegovo priprošnjo olajšana zadnja ura.

Mrs. Muhar, Pueblo, Colo.

BARAGOVA ZVEZA POROČA:

Zadnja nedelja v januarju je Baragova nedelja. Po

sklepu zadnjega zbora Baragovcev naj bi bila ta nedelja posvečena spominu našega škofa. Letošnje leto je 75, odkar je naš veliki apostol zatisnil svoje apostolske oči.

Proslavimo to obletnico z iskreno molitvijo k Bogu, da usliši naše prošnje za Baragovo poveličanje, obenem pa napravimo trdni sklep, da se bomo v tem letu vsi v svojih težavah zatekali k svojemu priprošnjiku v nebesih.

Kadar vemo, da smo bili uslišani na priprošnjo Baragovo, bomo poslali pismo uredniku Ave Marije z svojim imenom in zahvalo. Ne radi lastne hvale, temveč radi čaščenja Baragovega imena, obenem pa naj naša hvalla služi tudi drugim v posnemanje. S temi zahvalami bomo pridobili največ novih častivcev slovenskega apostola.

Če nedelja v januarju ni primerna, bo primerna ravno tako prva v februarju, da duhovniki posvete svojo pridigo v počast našemu slavljenču in navdušijo svoje vernike ponovno in ponovno, da se zatekajo v svojih hudih urah k Baragi.

Matere, priporočite svoje fante-vojake slovenskemu apostolu, rojaki priporočite Baragu trpeče so-rojake v domovini.

Francis Scheringer,
predsednik Zveze.

Okrogle Zgodcice

Mala cerkvice.

Župnik je razlagal protestantu, zakaj mu je cerkvice tako majhna. Dejal je: Če bi vsi šli noter, bi vsi ne mogli noter, ker pa vsi ne gredo noter, pa lahko vsi gredo noter.

Mehovec in organist.

Človeku, ki se baha z svojimi izkustvi povej zgodbo o mehovcu in organistu.

Bil je človek pri fari, ki je imel to nalogo, da je pritisikal na meh starih farnih orgelj. 30 let je že bil pri tem opravilu. Pa pride novi organist. Novi organisti se radi postavijo, novi in moderni. Imeli so latinsko mašo: organist je na debelo in široko raztegaval Glorijo. Kar orglje utihnejo. Organist se jezi: pritisni meh. Pesmi ni iz orgelj. Zopet na glas zakriči: tak pritisni orglje. Tedaj se pa Janez, ki je tlačil meh, oglasi: že 30 let pritiskam na meh, bom pa ja vedel, koliko vetra ena navadna Glorija potrebuje.

Fajmošter in organist.

Fajmošter krega organista. Pravi: čedno orgljate gospod profesor, kakor kralj David, samo ne tako lepo. Organist pa ni ostal dolžan g. župniku. Pravi: Tudi vi čedno pridigate, gospod župnik, kakor kralj Salamon, samo ne tako modro.

Hitler na obisku v blaznici.

Hitler je vodju blaznice naznanil svoj uradni obisk. naznanil svoj obisk. Ta je paciente naučil, da so na da-Hitler!" Pri obisku so res vsi z eno samo izjemo tako kričali. Hitler se ustavi pri njem in pravi: "Zakaj ne pozdraviš? Ali ne veš, da sem državni kancler, da sem več kot predsednik Hindenburg?" — Pacijent na to: "Vem, vem. Pri meni se je ravno tako pričelo."

Na borzi.

"Poglejte, gospod, v tej družbi so sami tatovi in okradenci."

"Tako?" Ali so vam že kaj vzeli?"

"Do zdaj pravzaprav še ne . . ."

"O, potem pa že vem, kaj ste vi."

Prijateljice.

"Veš, tako sem razburjena, zdi se mi, da sem napravila nerodnost. Včeraj me je prosil Gustelj za roko, pa sem mu rekla, da se ne maram še močiti, ampak v kratkem da morda ustrezem njegovemu želji. Kaj praviš, ali je to obljuba?"

"O, ne! Kvečjemu grožnja."

Med poštenjaki.

A: "Ti si slepar. Pri zadnji dobavi čevljev jih je bilo več nego dvanajst, ki niso šli v par."

B: "Saj se ni treba jeziti, pošlji mi jih nazaj."

A: "Zdaj je prepozno, sem jih že prodal."

Dober izdelek.

Gospa (krošnjaru): "Vi ste nepošten človek, slepar. Zadnjič ste mi prodali takozvane "varnostne vžigalice", ki pa sploh ne gorijo."

Krošnjar: "No, gospa! Kaj pa hočete še bolj varnih?"

Dolenjski spomin.

B. V. Znidarsich.

Kako prijetno je, ako bratje skupaj bivajo. Psalm, Resnične so te besede. Zlasti v večjih samostanih, kjer je poleg ljubeznivih bratov in samostanke tihote ne le mir z svetom, ampak tudi mir sam z seboj; tisti mir, o katerem je naš božji Zveličar rekel: "Mir vam zapustim, svoj mir vam dam, ne kakor ga svet daje, vam ga jaz dam."

A tudi razvedrilo mora biti o pravem času in v soglasju z samostanskim življenjem. Zlasti večji prazniki prinesejo marsikaj, kar lahko smatraš ne le kot pobožnost, ampak tudi kot dopuščeno razvedrilo. Eden takih praznikov je predvečer sv. treh kraljev.

Bilo je leta 1909. Večer pred praznikom sv. treh kraljev. V frančiškanskem samostanu v Novem mestu je proti večeru postajalo nenavadno živo. Kakor povsod po drugih samostanih so se tudi tukaj privaljali na blagoslovljenje celic in drugih samostanskih prostorov. A ne mislite, častiti bralci, da je zaradi tega bila samostanska družina vznemirjena! Kaj še, dijaki, ki so imeli hrano v samostanu in so v povračilo za to ministrirali ali kaj drugega malega pomagali v cerkvi, ti so bili kar iz sebe, ko se je približevala zaželjena ura, na katero so se pripravljali že več tednov poprej. Navada je namreč bila, da sta poleg patra, ki je blagoslavljal celice, bila tudi dva dečka kot ministranta, eden je nosil blagoslov-

ljeno vodo in drugi kadilo. A najimenitnejša osebnost med dečki je bil oni z žakljem, ki je bil od vseh samostanskih dijakov z vso slovesnostjo izvoljen, in od najstarejšega, ki je bil skoraj vedno dijak iz tretje ali četrte gimnazije "uradno" potrjen kot nosilec žaklja in darov. Vsak pater ali brat je daroval kaj malega za dečke dijake. Nekateri so darovali jabolke, drugi orehe, drugi suho sadje, nekateri knjige, zlasti družbe sv. Mohorja in druge reči. Ko so bile vse celice blagoslovljene, je bil žakelj navadno poln v največje zadovoljstvo dečkov, ki so potem vse prešteli, med sabo razdelili in za najvažnejše stvari vlekli slamce. To je bilo leto za letom, taka je bila stara navada; v največje veselje dečkov in tudi v razvedrilo samostanski družini, ki se je vedno zanimala za dečke in darila in se veselila ž njimi.

Leto 1909 je pa prineslo še nekaj izvanrednega. Ko je bil pater na tem, da po končanem blagoslovljenju zapusti z dečki zakristijo, se naenkrat odpro na stečaj vrata zakristije in kakor furija plane skozi vrata neka meni nepoznana ženska, vsa zasopljena, komaj je dihala; ni čakala, da bi bila nekoliko izpihala, tudi ni imela časa za pozdrav, takoj je mene, ki sem slučajno stal blizu vrat, vprašala hitro in v eni sapi: "Ali ni res, pater, da je bil Baltazar, tisti, ki je bil črn; pri Štamburju v Kandiji smo naredili stavo za liter vina, puf, jaz sem trdila, da je bil Baltazar črn, drugi pa pravijo da Gašpar ali Melhior, puf." Ker sem prepričana, da patri to najbolj veje, sem pritekla od Štamburja sem, celo pot sem tekla.

"Da, da, prav imate žena," ji odgovorim. "Baltazar je bil črn, ves črn kakor zimska noč. Ampak od Štamburja do tukaj teči, je pa le preveč, saj je daleč skoraj dva kilometra."

"Nič za to, dva ali pet. Dobila sem stavo, liter vina. Pa hvala lepa!"

In z vihro, z kakoršno je prišla je odbežala iz zakristije v temo in k Štamburju po liter vina, kate-rega je dobila zato, ker je vedela, da je bil Baltazar črn.

ZVODNIK

Povest. — Napisal dr. Ivan Pregelj.

(Nadaljevanje.)

6. PODOKNICA.

TONČKA in Roža sta šli skupaj proti domu. Bilo je že blizu zadnjega krajca in mesečine ni bilo. Zato sta hodili deklici po temi, ki se je vanjo lovila le še prav zadnja večerna zarja in medli soj zvezdic, gubečih se kakor za kopreno v poletni sopari, ki se je zgoščala v hladni sapi od Čavna do Trnovskega gozda za nočno roso in meglo. Bila je lepa noč, polna omamne trudnosti in zrelosti. Prav nič ni mikalo, da bi človek legel. Dekleti sta zato našli na poti skozi vas še vse hiše žive. Ponekod so sedeli ljudje pred hišnimi vrati in se hladili. Ta in oni je dekleti nagovoril. Tako sta šli proti domu, ne da bi si mogli razložiti, kar se je bilo zgodilo med njima pri pevski vaji. Kraj vasi vstric Brda je pa pridržala Tončka Rožo za roko in vzkliknila:

“To mi povej, ali sem se ti kaj lagala?”

Roža je osupnila:

“Lagala?” je vprašala presenečeno. “Ali sem jaz tebi? Kaj pa sprašuješ tako neumno?”

“Ni neumno,” je odvrnila Tončka trdo. “Le povej, če sem bila jaz kdaj nasproti tebi pokrita in potuhnjena.”

“Hočeš reči, da sem jaz potuhnjena,” je odvrnila Roža užaljeno. Skušala se je osvoboditi Tončkine roke, pa se ni mogla. Zato se je čudno suhotno zasmejala.

“Smeješ se, odgovoriš pa ne,” je tedaj dejala Tončka kar ljuto. “Nisem vedela, da si taka.”

“Kakšna pa sem?” je planila zdaj tudi Roža. “Kaj hočeš reči? Pusti me!”

Iztrgala se je Tončki. Nato je zavrelo iz nje jezno:

“Če mi imaš kaj očitati, očitaj naravnost. Pa saj te že poznam, kako za vsakim stikaš,

le pred svojim pragom pomesti ne znaš. No, pej! Kaj mi hočeš?”

Tončka se je kakor v zadregi odkašljala. Bridkost ji je šla v grlo in jo hripavila. Nato je spregovorila.

“Roža,” je rekla, “spremenila si se. Sama vidiš, da mora to vsakdo spoznati, ki ti je le koli kaj blizu. In še to ti povem, da celo vem, od kdaj si drugačna. Od tiste nedelje, lej, ko se je tisti neumni malinarski študent pred cerkvijo obregnil ob našega gospoda Naceta. Zdaj pa reci, ali sem prav videla ali ne. Taji se, če smeš in moreš.”

“Mir mi daj,” je vzkliknila Roža. “Nič se nisem spremenila. Pa kaj tebi sploh mar! Pej! Saj tudi jaz svoje vidim in ti naravnost povem. Sita, vidiš, prav do grla sem že sita tvojega varuštva in nadzorstva. Ali sem ti kaj dolžna? Ali mi moreš kaj očitati? Jaz tebi pač. Da si mi zavistna, ker sem lepša ko ti, bolj bogata in mlajša. Pa ti se niti skriti ne znaš. Zdaj imaš, kar si hotela.”

Umolknila je. Tončka je globoko vzdihnila. Potem je prišla Rožo za roko in prisila:

“Roža, odpusti mi. Žaliti te nisem hotela. To pa, kar si mi zadnje rekla, ne veš, kako me je hudo zbolelo.”

Tiho je zajokala:

“Res je. Zavistna ti nisem bila, ljubosumna pa, ljubosumna, kaj jaz vem, kako. Pa mi veruj, da sem krotila to svojo slabost. verjemi, stokrat sem se krotila.”

“Dajva že mir,” je Roža kratko presekala. “Naj bo pozabljeno to nocojšnje. Bodiva si prijateljici. Vendar si vsega ne moreva zaupati. Zato si pustiva vsaka svojo svobodo. Saj nisva pri spovedi. Tam je tako, da morata oba vedeti vse.”

“Prav, Roža,” je rekla Tončka navidezno vedro. V srcu ji pa žalost ni ugasnila. Deklica se je jasno zavedala, kaj je hotela urediti z Rožo in kako si je sama s svojo pregnalo jezo zaprla pot do Rožine zaupnosti. Prav tako malo je vedela kot prej, kaj se godi v Rožini duši. Tedaj je spregovorila Roža vsakdanje mirno:

“Torej ob nedeljah se bodo odslej vadili pri gospodu Nacetu. Lej, kakor da je vedel.”

“Kaj pa?” je vprašala Tončka.

“Da ima učitelj Kerkoč tudi svoj zbor in se bodo učili ob sobotah.”

“Ne vem,” je rekla Tončka trpko.

Nekaj trenutkov je molčala, potem jo je pa zopet zmogla trpka rezkost.

“Le še to povej, kako ti veš o Kerkoču in njegovih vajah.”

Roža je trpko obstala. Potem je pa rekla hladno, skoraj sovražno:

“Tončka, sita sem te. Lahko noč!”

Stekla je po poti. Tončka je čutila, da je izgubila svojo moč nad njo. Žalostna je šla sama skozi noč.

* * *

Doma je Tončka legla, pa ni mogla spati. Grizlo jo je in vznemirjalo. Ves dogodek z Rožo ji je bil pred duhom. Pred očmi ji je vstajala prijateljica v čudni, neprijetni podobi. To je bila slika razvajenega dekleta, samoljubnega, potuhnjenega.

“Saj ji bo še žal,” je trpela Tončka in se zopet kesala, da mora zalotiti samo sebe spet pri grdih mislih. Hotela je čustvovati o Roži kot prijateljica, ki resnično dobro misli, kakor nekaka odgojiteljica, ki je odgovorna za dušni blagor izročeni ji varovank, pa ji je vstajala v duši zopet in zopet bolelost, da se Roži godi bolje nego njej sami. Zavidala je, res je zavidala, in zato po sili sovražila. Pa je vedno zopet našla moči, da se je ustavila temu človeškemu, nizkotnemu občutku. Po dolgem boju se je našla in umirila. Roke je sklenila na prsih in začela moliti s široko odprtimi očmi strmeč v temo:

“Mati Marija! Pomoč kristjanov. Tolažnica žalostnih! Pribežališče grešnikov! Devica prečista! Ti meni pomagaj in me razsvetli. In prijateljico Rožo, Gospa sveta, čuvaj in brani! Daj ji dobrega sveta! Zdrava Marija, milosti polna . . .”

Z molitvijo na ustih je dekle zaspalo . .

Tedaj jo je pa nekaj rezko dvignilo iz sna. Zmedeno je iskala v temi. Skozi rože na oknu je sijal že prvi dan okoli štirih zjutraj. Prijetna jutranja tihota je vela ob oknih. V tej tišini pa je bilo čuti dvoje ali troje moških glasov, ki so se oglašali v zborni pesmi. Tončka je poslušnila in na-

to planila iz postelje k oknu. Pogledala je ven. Pred njenim oknom ni nihče pel. Tudi pred hišami sosedov je bilo vse tiho. Pesem je prihajala od više gori s Tabora, od Valičevih.

Tončko je streslo: Kdor je pel, je pel Roži . . .

Tončki je zopet zajela srce bridkost. “Njej pojejo, meni ne bodo nikoli,” je trpela. Pa se je zopet umirila in poslušala. Pesem se je oglašala neprikrito, brez ozira:

“Odpri tedaaaj . . . odpri tedaj,
ti cvet deklet! Pomlad je spet!”

Tončka je od začudenja vzkliknila. Po glasu je spoznala, da je eden med nočnimi pevci mlinarski Štefan . . .

Tisto minuto je ugenila, kaj se godi z Rožo . . .

Do jutra ni zaspala. Vstala je bolna in blede in šla k maši. Gospod Ignacij je stopil v spovednico. Že se je deklica dvignila, da bi pristopila, pa jo je nekaj vrglo nazaj v klop.

Tako je bila le pri sveti maši in molila. Odleglo ji ni. Roža jo je bolela. Jezila se je nanjo, po sili ji je morala želeti kaj hudega. Na drugi strani pa je vpilo srce bolno, sočutno in vdano:

“Za Rožo, Mati Marija! Da bi se ji kaj hudega ne pripetilo. Zdrava Marija, milosti polna . . .”

Še marsikatero noč poslej je Tončka poslušala, ali se ne bo morda znova oglasila podoknica pri Valičevih. Ni se oglasila. Tončki pa kljub temu ni odleglo.

Da bi pa z Rožo govorila, tega si ni več upala . . .

(Dalje prihodnjič.)

LEGENDA

KO je sv. Družina bežala v Egipt, so krotkemu osliču levi in tigri kazali pot. Ptički so v trumah obletavali Jezuščka in ga spremljali. In kamor je padla solza iz Marijinih oči, je iz tal pognala ljubka rožica, ki jo še danes imenujemo Marijino solzico.

Spotoma je sv. Družina počivala v senci figovega drevesa. Jezušček je bil žejen. Iztegnil je ročice po smokvah, ki so vablji-vo visele nad njim. In glej: figovo drevo je kar samo upognilo svoje veje in postreglo božjemu Detetu s sladkim sadežem.

Mati božja je postala lačna. Na neki njivi je videla kmeta, ki je sadil. Prijazno ga je vprašala, kaj sadi.

“Kamenje!” ji je odgovoril kmet in jo posmehljivo pogledal.

Ta hip pa se mu je grah res spremenil v kamenje. Njiv, kjer se je to zgodilo, rodi še dandanes samo okameneli grah.

V Aleksandriji je tiste čase stal velik egipčanski malkovalski tempelj. Ko je sv. Družina prispela tja, je v mestu nastal hud potres. Malikovalski duhovniki so se prestrašeni zatekli v tempelj, tam pa so zaslišali neznan glas: “Sam božji Sin je prišel sem in zato se trese vsa dežela!” Na te besede se je tempelj sesul v prav. Prebivalstvo je na razvalinah svojega malikovalskega svetišča tarnalo in jokalo, kakor da bi bil sodni dan.

Tudi v mestu Sotin je stal tempelj, v njem pa je bilo 365 malikov. Malikovalski duhovniki so darovali vsak dan drugemu maliku. Sv. Družina se je približala templju in glej — vrata so se pred njo kar sama odprla. Ko pa je sv. Družina prestopila prag, so maliki popadali z oltarjev in se zdrobili v prah. Tedaj je tudi malikovalski duhovnik Afrodizij spoznal svojo zmoto. Ves presunjen se je vrgel Jezuščku k nogam in mu izkazal božjo čast.

Nekje na potovanju je sv. Družina prišla v kraj, kjer so taborili razbojniki. K sreči so spali vsi razen dveh, ki sta stražila taborišče. Prvemu je bilo ime Tit, drugemu Dumah. Oba sta imela na vesti huda gro-

zodejstva. Titu se je Jezušček zasmilil in je rekel tovarišu:

“Pusti jih, naj gredo mirno dalje!”

Dumah pa se ni dal preprostiti. Že je hotel zbuditi tovariše, da bi planili po sv. Družini in jo oropali. Tedaj je Tit odpel svoj pas in ponudil tovarišu trideset drahem, če pusti sv. Družino mirno dalje. Dumah se je polakomnil denarja in ni poklical tovarišev.

Marija je vse to videla in slišala. Stopila je k Titu in slovesno rekla:

“Tvoji grehi bodo odpuščeni in sam Bog te bo sprejel na svojo desno stran!”

V tem trenutku se je zgodil čudež. Jezušček je kar na lepem izpregovoril.

“Tako ti povem, mati,” je z milim glasom rekel Mariji, “tako ti povem: ko me bodo Judje v Jeruzalemu križali, bodo križali tudi ta dva. Dumah bo visel na moji levici, Tit pa na moji desnici in bo šel pred menoj v raj!”

“O sinko moj, da se to nikoli ne bi zgodilo!” je vzkliknila užaloščena Mati božja.

Ko se je sv. Družina poslovila od obeh razbojnikov, je Tit proseče zaklical Jezuščku:

“Spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo!”

Ob Gospodovem prihodu v Egipt ni bilo templja, v katerem ne bi ležal kakšen malik sesut v prah. Malikovalski duhovniki so raznesli vest, da so prišli v Egipt čarovniki. Malikovalski veliki duhovnik Afrodizij pa se je kmalu na to spreobrnil in postal škof.

Mesec in zvezde.

Kralj Albert Saški (1873—1902) je sprejel v avdijenci nekega komercialnega svetnika, zelo zaslužnega, že starejšega gospoda. Ko se mu je bil ta zahvalil za red, šele nedavno mu podeljen, ga vpraša kralj: “Kakor se mi zdi, je to Vaše prvo odlikovanje.” — Komercialni svetnik pogleda samotno zvezdo na svojem fraku, pogladi plešo in reče: “Da, Veličanstvo, pri nas civilistih pridejo zvezde šele takrat, ko je že vzšla luna.”

SLOVENCİ NA KOROŠKEM

Dalje

V celovškem bogoslovju je poučeval špiritual Anton Martin Slomšek slovenske bogoslovce v poznavanju slovenskega jezika. Z mladostno vnemo jim je prinašal profesor Ahacel slovenske knjige in slovenske gramatike.

Med mladimi bogoslovci se je vzdramil k narodni zavesti pod blagodejnim vplivom Slomškovim in pod očetovsko skrbjo Ahaclovo prej narodno brezbrizni ANDREJ EINSPIELER (1813—1888), doma iz Sveč sredi ponosnega Roža. Njegovi pradedi so se pisali za Maternike, a nemški pisarji so bili to lepo slovensko rodbinsko ime iz Roža prevedli v Einspielerja. Prav tako so nam v dobi Marije Terezije in v dobi za njo nemški uradniki popačili še na stotine lepih starih koroških družinskih priimkov . . .

Einspieler-Maternik je postal ne le največji koroški, ampak brez dvoma tudi največji slovenski politik sploh. Bil je novinar, pravi voditelj koroških kmečkih množic, sijajen in prepričevalen govornik, a pri vsem tem mož poštenjak in idealist. Pod vplivom tedanjega škofijskega kaplana Matije Majerja je postal Einspieler navdušen Ilirec in panslavist.

Leta 1863 je bil izvoljen v koroški deželni zbor. Edini slovenski deželni poslanec na Koroškem! Vse do svoje smrti (1888) je ostal na svojem mestu kot poslanec. Ves ta čas je bojeval obupen boj brez prestanka za pravice slovenskega Korotana in vseh Slovencev.

Zahteval je od Avstrije, naj se Koroška razdeli v dve okrožji, v nemško in slovensko. Dosegel seveda ni. Radi svoje odločne besede je prišel celo v politični zapor. Zahteval je ZEDINJENO SLOVENIJO. Zahteval je tudi ilirsko vseučilišče v Zagrebu kot prvo stopnjo na poti do zedinjenja VSEH JUGOSLOVANOV. Priporočal je naslonitev na ilirski jezik in imel za seboj

vso mlado Koroško.

A Ljubljana ni razumela Einspielerjevih misli in načrtov. Nestrpen je že postal koroški voditelj in je z jedko besedo pozivljaj Ljubljano, naj ga vendar podpre v njegovih bojih za zedinjeno Slovenijo in naj se pridruži ilirskemu pokretu. A Ljubljana je molčala, vsa zaljubljena v svojega "očeta" Blajvajsja. Koroška je z navdušenjem sprejemala Ilirca Stanka Vraza, ki je v Zagrebu deloval za jugoslovanstvo, čeprav je bil Slovenec od Ljutomera doma, Ljubljana pa ni imela takrat smisla za te reči in je Vraza odklanjala . . . Tako je bila v tistih časih zibelka slovenstva, jugoslovanstva in vsega slovanstva v CELOVCU, ne v Ljubljani. Iz Celovca se je razširjala jugoslovanška misel po vsem slovenskem Korotanu in skušala prodreti na jug, na Kranjsko, v Ljubljano. Takrat je bila Koroška mnogo bolj slovensko zavedna kot sama Kranjska z Ljubljano vred. Pa ni bil to edini primer. Bili so časi, ko je bila Goriška voditeljica slovenstva, in bili so časi, ko je bil Maribor voditelj slovenstva, in ko so iz Trsta prihajali glasovi proti Ljubljani, naj se že vendar enkrat zbudi in se zave svojega poklica.

Toda vrnimo se k Einspielerju!

Že leta 1861, je ustanovil nemški list, dnevnik, z naslovom: "Stimmen aus Inneroesterreich" — Glasovi iz Notranje Avstrije. Pa zakaj nemški list? Zelo modro je ravnal. Ta nemški list je pod njegovim vodstvom pisal sicer po nemško, pa je pisal iz slovenske misli. Nemcem je v njihovem jeziku pošteno izpraševal vest. Štiri leta pozneje je kupil še že obstoječo "Draupost". Tako sta morala dva nemška lista zagovarjati Einspielerjeve politične misli! Veliki mož je bil prepričan, da se je na ta način najbolj zavaroval zoper zahrbtnje poskuse sovražnih Nemcev, da bi onemogočili slovensko gibanje na Koroškem. Pri tem pa ni pozabil na enako potrebni slovenski tisk.

Leta 1865. je ustanovil list "SLOVENEK". Izhajal je novi list dve leti, potem je moral prenehati. Zakaj? Ali Slovenci niso marali slovenskega lista? Čujmo! "Slovenec" je moral prenehati, ker so zagrizeni

Nemci pritiskali na vse celovške tiskarje, naj slovenskega lista ne tiskajo! Taka je bila tista "nedolžna" Avstrija, ki se danes spet laska izpod klobuka znanega Otona Slovincem in drugim Slovanom, češ, da jih bo rešila — Hitlerja!! Celovski tiskarji so se res ustrašili in vsi odpovedali tiskanje "Slovenca" . . .

Toda Einspieler ni bil mož, ki bi mu srce padlo v hlače. Domenil se je z neutrudljivim Slomškom, pridobil še Antona Janežiča, Matijo Majerja in nekaj drugih koroških prijateljev ter ustanovil — MOHORJEVO DRUŽBO. On sam, Andrej Einspieler, je bil njen prvi predsednik, Anton Janežič pa njen prvi tajnik in sploh duša vsega podjetja.

MOHORJEVA DRUŽBA! Nam vsem je znano, kako važno vlogo je igrala ta družba za ohranitev slovenstva ne samo med Slovenci na Koroškem, ampak tudi na Kranjskem, Štajerskem, v Primorju in prav tako med našimi izseljenci. Ne pozabimo, da je bil prvi začetek te toli pomenljive družbe — V CELOVCU! Nak, ne v — Ljubljani . . .

Leta 1864 se je — zopet na pobudo Einspielerjevo — ustanovila v Celovcu "Slovenska čitalnica", v kateri so se prav do prve svetovne vojne zbirali koroški Slovenci kot pri svojem domačem ognjišču. Končno je Einspieler ustanovil še tednik "MIR", ki je veljal vso dolgo dobo izhajanja za najbolje urejevan slovenski tednik. Izhajal je vse do leta 1919, ko mu je po krajšem odmoru sledil "Koroški Slovenec", pozneje glasilo slovenske manjšine na Koroškem.

In kaj vse je poleg teh odličnih reči prišlo za slovenski narod iz Korotana! Čujmo še nekoliko!

Najbolj prikupna osebnost te velike dobe, v kateri je Celovec prednjačil vsem slovenskim krajem v narodni zavednosti in napredni delavnosti, je gotovo profesor ANTON JANEŽIČ (1828—1869). Doma je bil v Lešah pri Sv. Jakobu v Rožu. Torej je bil bližnji rojak Ahaclov in Einspielerjev. Anton Janežič in Andrej Einspieler, to sta bila dva preroka, kakoršna se tudi velikim narodom ne narodita vsako stoletje. Njuna žalostna usoda je bila v tem, da nista našla razumevanja pri sodobnikih v osrčju Slo-

vencev, v beli Ljubljani. Kakor se je Einspieler boril proti politični okostenelosti tedanje Ljubljane, tako se je izčrpal idealni profesor Janežič v neprestanih bojih s slovstvenimi ljubljanskimi krogi, ki so hodili svoja zastarela pota. Ljubljana je v tistih časih še z vso zaljubljenostjo slavila "kneza slovenskih poetov" Jovana Koseskega (kdo ga danes še pozna?), pa skoraj docela zatajila doktorja Franceta Prešerna.

Anton Janežič je bil pravi Korošec, miren, potrpežljiv, vztrajen. Če je bilo potrebno, je znal biti tudi trmoglav. Izdajal je prvi slovenski leposlovni list "Slovenska Bčela", in prvi slovenski vzgojni list "Šolski Prijatelj". Torej tudi to dvojce nam je dala — KOROŠKA!

Morda se še kdo med nami spominja prezanimive povestne zbirke "Cvetje iz tujih in domačih logov". Tudi to je ustanovil Anton Janežič. V tej zbirki je izhajal eden prvih slovenskih romanov, Jurčičev "Deseti brat". In k vsemu temu je Janežič pričel izdajati še "Slovenski Glasnik". Okoli vseh teh literarnih podjetij je zbral ta odlični mož vse najboljše tedanje slovenske pisatelje — Jurčiča, Erjavca, Valjavca, Jenka, gromovnika Levstika in voditelja poznejše slovenske pisateljske generacije — Josipa Stritarja . . .

Kaj je bila tedaj Slovincem — Koroška! Kje je ta Koroška — danes . . .?

Janežič je spisal Slovincem še vzorno slovnico in besednjak slovenskega jezika, potem je — umrl! Saj je bilo kar preveč tega dela za enega moža, čeprav v Janežičevi koži! Njegova smrt je posebno težko zadela Einspielerja, ki je stal prav v tistih dneh sredi najhujšega boja z Nemci. Boril se je z vsemi močmi zoper uvedbo takozvane "utrakvistične" šole, ki je prinesla Slovincem toliko gorja. V tej šoli so Nemci po mili volji ponemčevali slovensko mladino, pred svetom pa nesramno lagali, da ima v njej slovenski jezik iste pravice kot nemški!

Einspieler je ostal po smrti prijatelja Janežiča — sam. Sredi najhujše narodne borbe je ostal s svojimi koroškimi Slovenci prepuščen milosti in nemilosti zagrizenih Nemcev . . .

RAZKROJ RAZVOJNE TEORIJE

NA razvojno teorijo smo nekako že pozabili. In vendar je bila še nedavno v središču vsega zanimanja. "Človek je iz opice"! je bil najbolj surov izraz te teorije. Lepše povedano se teorija glasi: živalske vrste so se razvile iz manj popolnih v bolj popolne: zadnja dokončna vrsta v tem razvoju je človek.

Prvi, ki je postavil to teorijo, je bil leta 1809 Francoz Lamarck. Leta 1830 se je teorija prvič javno obravnavala. Od takrat naprej se je preko vsega stoletja vodila srdita borba za in proti. Ko je stari Goethe zvedel za razpravo o tej teoriji v pariški akademiji, je vzkliknil: "Vulkan je izbruhnil!" Bruhal je vse do takrat, dokler ni najbolj merodajna izmed znanosti, paleontologija, spregovorila končno besedo in teorijo z dokazi odklonila. Od takrat naprej se vulkan ohlaja.

Dve vrsti razvojne teorije poznamo. Prva vrsta pravi, da je ves človek plod razvoja iz živalskih vrst. Druga vrsta je zmernejša in se omenjuje na trditev, da se je človek razvil le telesno iz opice.

Prva teorija je očitno neresna in je le plod najbolj grobega materializma. Proti njej govorijo filozofija, psihologija, teologija in kulturna zgodovina. Ker je očitno nevzdržna, je v znanosti tudi ne zagovarjajo.

Pač pa je dolgo časa bila priznana teorija telesnega razvoja. Dve vrsti dokazov so navajali znanstveniki za podkrepitev te teorije.

V prvi vrsti so se navajali dokazi iz podobnosti med živalskim in človeškim organizmom, zlasti pa dokaz iz tako zvanega biogenetskega zakona. Ta dokaz se glasi: zarodek človeka napravi v kratkem času od spočetja do rojstva isti razvoj, kakor ga je nekoč v naravi tekom dolgih vekov napravilo najnižje bitje do človeka. Ta zakon je postavil prosluli učenjak Ernest Haeckel ter ga do podrobnosti razvil in dokazoval. K tej vrsti se prišteva še dokazovanje iz

dejstva, da morejo še danes v živalstvu nastajati nove vrste in da torej razvoj v resnici obstoji.

V drugo vrsto pa spada poglavitni in prav za prav edino odločujoči dokaz iz paleontologije. Paleontologija je veda, ki raziskuje človeške in živalske najdenine v starih zemeljskih plasteh. Če bi paleontologi našli vmesno stopnjo med opico in človekom v stari zemeljski plasti, bi bil s tem podan popoln dokaz, da se je človek res razvil iz živali.

Kako je z vsemi temi dokazi?

Prvi dokaz iz podobnosti živalskega in človeškega organizma očitno ne prepričuje. Eno poleg drugega ni isto kakor eno iz drugega. Toliko stvari, tako organskih kakor anorganskih, si je med seboj podobnih, pa vendar ne bomo iz tega sklepali, da so se razvile ena iz druge. Sklepanje še ni dokaz.

Res je, da je v živalstvu še nek razvoj. Toda ta razvoj je zelo malenkosten in ne gre prav za prav nikoli izven vrste. Zlasti pa ni takega razvoja, kot bi se zahteval za razvojno teorijo.

Dokaz iz biogenetskega zakona, ki je dolgo časa veljal za zelo resnega, je danes izgubil ves svoj sijaj. Deloma se je zgodilo to zaradi tega, ker so se Hecklu dokazale neke potvorbe, deloma pa, ker je prav ista znanost dognala velike luknje v Haecklovih odkritjih, tako da nikakor ne more priti več do istega zaključka kot je prišel Haeckel sam. Tako se je biogenetski zakon zamajal. In zakon, ki se maje, ni več zakon.

Glavno zaslombo razvojni teoriji pa je dajala paleontologija. Naloga paleontologije, je rekel že Haeckel, je ta, da najde vmesni rodovnik med živaljo in človekom. In res so se paleontologi z vso zagrizenostjo vrgli na delo, rili po vseh delih sveta in iskali opičjega človeka. Uspehi niso izostali. Že prej so našli neka človeška okostja, ki so se od okostij sodobnega človeka zelo razlikovala. Pozneje pa so dobili več primerov, iz katerih so dokazovali vmesno stopnjo. Da navedemo samo nekatere: neandertalski človek, krapinski človek, pilt-downski, pitchecanthropus erectus, prvi in

drugi, *sinanthropus pekinensis*, itd. Pod težo vseh teh najdenin je razvojna teorija že tako rekoč popolnoma prodrta med znanstvenim svetom, medtem ko se je med ljudstvom že prej popularizirala, ker je imela izrazito protiversko tendenco. Znanstveniki so na tej podlagi začeli učiti, da se je človek razvil iz te vmesne stopnje med opico in človekom.

Nastopilo pa je nenadoma nekaj, kar je razvojno teorijo popolnoma podrlo. Arheolog Leakey je leta 1932 izkopal v Vzhodni Afriki okostja, ki so starejša od okostij opičnega človeka, imajo pa vendar vse lastnosti, ki jih ima sodobni človek. Strokovna preiskava učenjakov v Cambridgeu je leta 1933 potrdila starost najdenine in njene lastnosti. S tem se je ves sistem razvojne teorije zamajal. Razni evropski in azijski tipi polopic ne morejo biti predniki sodobnega razumnega človeka, ko je ta živel v Afriki še prej kakor pa njegovi predniki. Tako je paleontologija, veda, ki naj bi dokazala pravilnost razvojne teorije, to teorijo sama podrila.

Na drugi strani pa razvojna teorija namena, ki ga je hotela doseči, izpodkopavati namreč tla svetopisemskemu razodetju o ustvarjenju človeka, tudi ni dosegla. Telesni razvoj človeka nikakor ne zanika poročila o ustvarjenju, kot ga podaja sveto pismo. Ustvarjenje se je zgodilo tako ali tako. Le to nam dokazuje razpad te teorije, da znanost sloni le na dokazanih dejstvih. Če ne sloni, ni znanost, je le teorija. Teorij pa je na svetu neskončno.

Doktorska pisava.

“Draga Emilija, ali nisi brala mojega pisma?” — “Kaj? Ljubimsko pismo je to bilo? Jaz sem pa mislila, da je kakšen recept!”

Iz šole.

Učitelj: “Ljudi, ki se selijo od kraja do kraja, imenujemo nomade. Kdo pozna tako ljudstvo?”

Učenci: “Taka je naša kuharica.”

Trde besede.

Jernej Prekla, ki je ranil svojo ženo na glavi, je bil klican k sodišču, da se zagovarja.

“Kaj naj Vam rečem, gospod sodnik,” je rekel Jernejček tako ponižno in nedolžno kakor kak samostanski brat, “nič hudega ni bilo, samo lahek prepirček, nekaj besed. Moja žena in sosedje pretiravajo.”

“Nekaj besed, kakopa,” ga zavrne osorno sodnik, “mar je njena rana na čelu zgolj od besed?”

Jernejček pa nedolžno in mirno kakor prej: “Res je, zgolj od besed, kakor sem rekel; bile so samo besede, samo besede, gospod sodnik . . .”

Žena (mu hitro in jezno seže v besedo): “Seveda besede, ampak v Pleteršnikov slovar vezane.”

Iz zakona.

“Le ne bahaj se! Ko sem te vzela, nisi imel drugega kakor nekaj zakrpanih srajc.” — Prav imaš! Sedaj pa še zakrpanih nimam, so vse strgane.”

Je oženjen.

“Vaša gostilna se je prej imenovala “Pri jagnjetu”, sedaj pa “pri “zmaju”? Kako to?” — “Veste, oženil sem se.”

Današnje hčerke

“Halo, Ella, kam pa greš?” — “Veš, naša postrežnica je danes šla, sedaj mora pa mama sama delati in snažiti hišo. Jaz pa nikakor ne morem gledati, kako se reva trudi in muči!”

Radovedneža.

Zdravnik: “Kaj pa vam je?”

Bolnik: “To bi rad tudi jaz vedel, zato sem pa prišel.”

Profesorska.

“Gospod profesor,” pravi babica, “ravnokar je došel čvrst dečko!”

Profesor: “Da me mora vedno kdo motiti! Ali ni žene doma?”

PISMA

Nadaljevanje z strani 2.

večno lučjo. Pri nas je namreč Marija v velikem altarcu. Načrt naš je ta-le: Radi bi kupili še eno tako stojalo, da bi imeli potem večno luč na desni altarcu, na levi bi pa bilo drugo stojalo, s posebno Marijino lučko, za katero so hoteli že premnogi Marijini častilci plačevati in darovati, da bi ves teden gorela. Prav bo, da za to lučko nabirate. Stojalo bo stalo 35 dolarjev. Ali se strinjate z mojim nasvetom?

J. Težak, Crested Butte, Colo.: Sporočam Vam in predvsem bratu Antoninu, da je preminul Anton Matkovec, njegov velik prijatelj. Njegova hiša mu je bila zelo naklonjena, vedno je našel vrata na stežaj odprta kadar je prišel na svojih apostolskih poteh v našo naselbino.

Brat Antonin odgovarja: Spomnil se ga bom v molitvi, Res je bil dober za katoliške liste in za nas vse, ki delujemo na tem polju. Bog mu bo di plačnik, kakor naj plača vsem dobrim zastopnikom, ki jih je toliko po vseh naših naselbinah. Brez takih dobrih src, kako bi izhajal na svojih potovanjih? Srečno novo leto Vam vsem, kar vas je po vseh naseljih.

Še eno sporočilo br. Antonina: Prihodnje mesece sem namenjen, da obiščem naselbine po državi Ohio. Kar sa-

mega sebe priporočim. Vsako leto sem z uspehom trkal na Vaša vrata, tudi letos vem, da moje trkanje ne bo zastonj. Letošnje potovanje bo toliko hujše od drugih let, ker ni več avtomobilov in so železnice kar natrpane potnikov, toliko bolj bom vesel, če mi gredo rojaki na roke. Zavedajmo se vsi, da delamo za Boga, ko darujemo in delamo za katoliški tisk. Že vnaprej Vam kličem: Bog živi Vas in Vaše družine.

M. Pekol, Cleveland, O.:

V listu Vašem sem čitala, koliko je bilo duhovnikov pomorjenih v Sloveniji, med njimi je tudi moj dragi brat Franc Nahtigal, župnik pri sv. Rupertu na Dolenjskem. To je zelo hud udarec zame in vso družino. V časopisu je bilo pisano, da ni nobenih podatkov iz njegovega življenja. Naj Vam jih jaz dam. Rajni gospod se je rodil l. 1900 v vasi Vrhovo, pri Žužemberku. V mašnika je bil posvečen v Ljubljani 12. jul., 1926. Deloval je kot kaplan v Vel. Laščah in Semiču, pozneje pa kot župnik v št. Rupertu do smrti, ki mu jo je zadala žalibog — slovenska zločinska roka. Tukaj v Ameriki zapušča žalujočo sestro Marijo in brata Antona, doma pa starše in pet sester (dve sestri redovnici) in tri brate. Bil je tudi dober prijatelj Rev. A. Gnidovec. Upam, da se ga bodo spomnili v molitvi. Prosim, da poizveste, kje sedaj počiva, kje so sorodniki itd. . .

Urednik: Sprejmite moje

sožalje. Pokojnik je bil tudi moj sošolec na bogoslovju. Čutim tudi jaz to bolečino ob izgubi dobrega, prijaznega in svetega prijatelja, sošolca. Tolažilna je misel, da je umrl za vero in boljše novo Slovenijo. Ko molimo zanj, molimo, da se izpolni, za kar je tudi on delal in umrl . . . Žalibog, da Vam ne morem nič jasnega povedati o njegovi smrti. To vemo, da so mu vzeli življenje lastni rojaki, takoimenovani partizani, ker je menda bral na prižnici pismo škofa Rožmana, ki je obsojalo partizansko početje naših ljudi.

Nadaljevanje članka "Iz naselbin"

V Jolietu je praznovalo društvo sv. Jožefa, št. 8, podružnica Katoliške Jednote, svojo petdeseto obletnico. Čestitamo. — številka slovenskih vojakov iz Jolietu je poskočila na 400. Lepo bi bilo, ko bi kdo te številke naših fantov vojakov zbral, da bi videli, katera naših naselbin je najbolj korajžna. Dolej nosi zastavo menda naselje sv. Vida, v Clevelandu, takoj za njo je pa Jolietaska naselbina.

Leadville, Colo. Father G. Trunk je prestavil Vebrovo "Knjigo o Bogu", na angleški jezik in ji dal naslov: **There is a God.** Pohvale vredna je muka, ki jo je imel s to knjigo naš slovenski pisatelj. Večjo in tehtnejšo oceno bomo morda brali v kakem drugem listu. Dobiš jo v tiskarni "Edinost", Chicago.

HAPPY NEW YEAR TO EVERYBODY.. 1943

Kansas City, Kans. From 604 Ohio St., Kansas City, we have a new

writer. She is little ANNIE STIMETZ. "This is my first letter to the Ave Maria. I am nine years old and attend the fourth grade of the Holy Family School. My pastor is Father Daniel Gnidica, O.S.B., and my teacher is Sr. M. Lavoslava. (Believe it or not, Annie, good Sr. Lavoslava was also once the teacher of Junior's Friend. And I am sure that she will never forget what trouble she had with him. He was an awfully mean cuss.—J. F.) Sr. Lavoslava was sick and Sr. Daviana had to come from Lemont to teach us. I am the fourth in the family. I have two sisters and one brother. My brother is a Pfc. in the army. My father right now is laid up because of a broken leg which he suffered in an automobile accident." Well, Annie, don't forget your brother and dad in Your prayers.

Ashland, Wis. An old friend of Junior's Corner, LOUISE M. ORATCH from the

distant North, drops us another line. "I am very sorry that I didn't write sooner," she apologizes. "I am writing to thank you for the beautiful Christmas cards. We ordered them from you last year and we were very satisfied with them. This year they seem to be even more beautiful." Yes, Louise, they are beautiful and Catholic. At least, you will not be ashamed to mail them to your Catholic friends. Unfortunately, there are too many Christmas

Juniors' Journal

cards on the market today which have nothing to do with the real Christmas spirit as we know it. That is why we are trying to convince our Catholics to use Catholic Christmas cards. You, like so many other good Catholics, feel the same way about it as we do, and we are glad to see that such cards are being used more and more every year in our Catholic homes. Thanks for your letter, Louise.

Joliet, Ill. One of the winners of the Christmas contest, BERNICE RESETIC, writes

us a beautiful letter. "This is my first letter to you," she says, "but it is not my last. I am thirteen years old and in the eighth grade at St. Joseph's Catholic school. I wonder if you know me. Do you remember the time, Father, that you were at St. Joseph's school. You came to Room 10 and asked us all kinds of questions. I was sitting in the first seat. If you recall, we were all staring at your sandals. We surely were nosey. You told us you were the Junior's Friend, and asked us to write to you sometime . . . My mother recently subscribed to the Ave Maria. Was I happy! I love to read Junior's Corner and everything that is English. I do not know how to read Slovene. I've seen the Ave Maria often and I think it is a wonderful magazine." We certainly are glad to hear that you like the Junior's Corner, Bernice. No, we

don't think people are nosey if they stare at our sandals and shapely toes (?) After all, sandals are different and we all are curious and inquisitive, aren't we? Thanks for the letter, Bernice.

Euclid, Ohio There is space for one more letter from the

Junior's mail-bag for the month of January, and the one selected comes from ANNA MAE HOCHVAR of 21241 Miller Ave., Euclid, Ohio. She tells us: "I enjoy reading the Juniors' Corner very much, but it should be a little larger. The letters are swell and it seems that the young 'kids' have it all over the older ones. I think that poem in last month's issue by Corp. John J. Klucher is the berries . . . Writing is my hobby, so I would like to have all the Pen Pals I can get. Whether they are boys or girls makes no difference. (Juniors here is another Pen Pal for you! Let's drown her with mail!) Please give my best regards to my brother in Lemont, Brother Robert Hochevar . . . I am 17 years old, and am a Senior at Villa Angela Academy." It tickles us to know that this letter comes from Bro. Robert's sister, Anna Mae. Brother Robert is a very fine and energetic lad, and we know that you are too. We are pleased to know that you enjoy reading the Ave Maria. We hope all our Juniors do likewise. Yes, the young "kids" do seem to have it all over the older ones, but your letter is a feather in the cap for the senior department. Accept our thanks! We hope it will not be your last letter.

SEVENTY-FIFTH ANNIVERSARY OF BISHOP BARAGA'S DEATH

(This month and year mark the seventy-fifth anniversary of the death of Bishop Baraga. At the time, Fr. Bourion wrote to Most Rev. J. B. Purcell, Archbishop of Cincinnati, about Bishop Baraga. The following is an extract from this very interesting letter):

"Our good and venerable Bishop (Baraga) is dead! He is gone and has left us orphans, and next Friday we will be obliged to accompany him to his last home! When I reflect on the life of our venerable and saintly Bishop, so full of abnegations, crowned with so great success in the conversion of souls, when I represent to myself his last moments and his funeral, it seems to me that I have before my eyes the life and death of St. Francis Xavier, the Apostle of India, in the place of Bishop Baraga the Apostle of the Indians.

"If we compare our hardships to what our deceased Bishop had to undergo during the thirty-six years he passed among the Indians, we are almost ashamed of ourselves and we look as so many pygmies by the side of a giant. How many times indeed was he not three or four days without eating whatever, when following the Indian tribes to the hunting places, the game, their only resource to sustain life in the middle of the woods, was deficient. How many times did he not travel in six or seven feet of snow, three or four hundred miles: obliged to climb on his hands and feet over the steep rocks of the elevation of Lake Superior? How many times was he not obliged to cross rivers, obliged to go in water up to his neck, and in his

Bishop Baraga in his declining years after a life's work among the Indians.

Fr. Frederick Baraga as a young assistant in Europe.

dripping clothes continue his trail amid all kinds of obstacles?

"Do not believe that he used to do that only in the beginning of his career, or at least when he was well and strong. Six years ago I was priest of the Cathedral at Sault Ste. Marie. The Bishop was then sixty-six years of age and his health had greatly failed. The winter was extraordinarily severe and we had about six feet of snow. Newly arrived from France, I would scarcely go out of the house myself on account of the cold. But the Bishop, the longest time he spent in his residence during the winter was two weeks. The rest of the time he went from one wigwam to another, visiting his Indians yet gentiles. He was so glad of his discovery that after having come home again for a little rest and at the same time to get more wine for Mass, he started alone to run back to his new conquest. It was far from the Sault, but when it was to go to rescue a soul he never counted the distance. At last he arrived, after having slept many nights in the snow. He assembled them and told them the good tidings that he was bringing to them, and after a few days he baptized the chief and all the tribe and came home again happy to bring back so many spoils that he had taken from Satan and he re-entered the Sault Ste. Marie dragged on a car of triumph. The Bishop, half

(Continued on page 36)

CHRISTMAS CONTEST WINNERS

The following are the names and the contributions of the winners in the Christmas Contest. Each has already received a well-earned gift. What is it? It is a beautiful scrap-book, and the first entry in that book is the contribution of the winner. And that, you will agree, is a nice way to start the scrap-book. Wouldn't it be swell to continue the scrap-book with other letters from the Junior's Corner? What fun it would be to look at them again in five, ten, or fifteen years. To the winners of this contest we extend our congratulations, and to the losers our appreciation for their efforts with the hope that they may be winners in our next contest.

FIRST PRIZE:

Theresa Tomic
R. D. 1, Mox 351
Johnstown, Pa.

Christmas means something special to everyone, or, at least, it should. To me it means a day set aside for us to commemorate the birth of Jesus Christ.

On this day we lovingly recall how the Infant Jesus was born in a stable in utter poverty that we might be saved. Christmas, therefore, is a day of thanksgiving to God. We should, on this day, give thanks to Almighty God for the grace of the Redemption, and for the many gifts and favors which He has given us. In these times we should especially give thanks because we live in a free country where we may celebrate Christmas anyway we please and where we may adore God when and where we desire.

SECOND PRIZE:

Mary Stukel
P. O. Box 62
Bourlamaque, Quebec.

Christmas to me means the most important festival of the

Catholic Church which is observed every year on December 25 in memory of the birth of Jesus Christ. In all our homes Christmas means a day of household parties, family reunions, and joy for the children. Christmas time means gift time. Just as the three Wise Men presented gifts to the Child Jesus, so we present gifts to those whom we love. This is the real spirit of Christmas. By being born Jesus showed His love for us; on this day we must show our love for others.

THIRD PRIZE:

Bernice Resetic
1017 N. Center St.
Joliet, Ill.

Christmas means a lot to me and to everyone else. It brings back good old Santa Claus and he brings us all kinds of toys and gifts. That is one reason why we like Christmas: it is noted for gifts, gifts, and more gifts.

But what else does Christmas mean to me? It is the birth of Jesus Christ Our Saviour. We remember that the Archangel told the Blessed Virgin Mary that she was to become the Mother of God. On the twenty-fifth of December her Child was born. This event was one of Mary's greatest joys. It is one of our greatest joys too because Jesus was born for the salvation of all of us. We should be very happy on this day and ask for His blessings and graces.

FOURTH PRIZE:

Paul Shubitz
518 - 99th Ave. W
Duluth, Minn.

To me Christmas means that Christ, the Redeemer of mankind, was born. It is a day of prayer and rejoicing. It is a day of rejoicing not because of the gifts which you will receive or because of the chicken or turkey dinner

you are having, but to commemorate the coming of our Lord, Who was born in a lowly stable in Bethlehem.

FIFTH PRIZE:

Pauline Kokal
Box 322
Universal, Pa.

Christmas is a day of joy. On that night the three Kings followed the bright star to the stable of Bethlehem and there they saw Jesus in a manger. On this night we go to Church where we see Jesus in a beautiful crib in the company of the Blessed Virgin Mary and the foster-father, St. Joseph. Mary and St. Joseph were very happy when Jesus was born. It was a happy day for us too because Jesus is our Saviour.

JUNIORS' MARCH CONTEST

Two beautiful prizes will be given to the winners of the March Word Contest. March is the month of Saint Joseph. All you have to do is to see how many words you can pick from the letters:

S-A-I-N-T J-O-S-E-P-H

It is easy. Quite a few words can be picked from these two. Thus, for example, "tin," "phone," and so on.

Those who pick the greatest number of words from these two shall receive the prizes.

Proper names may also be used.

All entries must be in by March 1.

BUY
UNITED STATES
WAR SAVINGS STAMPS
AND BONDS

LEMONT'S LOOKOUT

A notice has been recently received by our Superiors here in Lemont that the entire library of the late Rev. Anton Podgoršek of Ellinwood, Kansas, has been left by will to our monastery. The Slovene Franciscan Fathers deeply appreciate this last generous and friendly gesture of Fr. Podgoršek. A friend to us in life, he is a friend to us in death. We are proud to enumerate him among the benefactors who have enriched our library.

If the recent meeting of the Baraga Association in Cleveland is any indication of the future, then much progress will be made in the Cause for the beatification of Bishop Baraga. Rev. Francis Scheringer has become the new President of the Association. It is interesting to note that Fr. Scheringer is pastor of a parish which was first established by Bishop Frederick Baraga exactly one hundred years ago. It is the Sacred Heart Church of L'Anse, Michigan. Fr. Scheringer is a very enthusiastic supporter of the Cause and we are sure that his appointment will spell progress for the Association.

Another progressive measure of the meeting was the appointment of Mr. Joseph Gregorich of Detroit, Michigan, to the committee on publicity. Perhaps no person in this country of Slovene extraction has worked so consistently and energetically for the Cause as Mr. Gregorich. He has made his his life's work and has been involved with it for years. During this time he has amassed a treasury of records, documents, and literature on the life and works of Bishop Baraga which cannot be equalled anywhere in the world. His name on the

board of the Association will certainly be of great advantage.

Plans have been made by the Association for the year 1943. A "Baraga Sunday" is to be observed in every Slovene parish. This observance is to take place annually on the first Sunday after January 19, the anniversary of the death of Bishop Baraga. This year "Baraga Sunday" falls on the 25th of January.

The Most Rev. Francis Wagner, D.D., Bishop of Marquette, Michigan, has set Wednesday, August 18th, as the date for a general pilgrimage to the tomb of Bishop Baraga in the Cathedral of Marquette. Present plans call for a Solemn Pontifical Mass at 10 A. M. More detailed plans will be forthcoming later.

A new biography on the life of Bishop Baraga will be published soon. It comes from the pen of James K. Jamison of Ontonoga, Michigan. The manuscript has been submitted to the Most Rev. Francis Wagner and will bear his Imprimatur.

75TH ANNIVERSARY OF BISHOP BARAGA'S DEATH

(Continued from page 34)

frozen, was sitting on a little sleigh about two inches higher than the ground dragged by a small Indian dog. I happened to look through the window, and when I saw my Bishop with such

an attire I could not help weeping.

"It is there that I saw the disciple was not greater than the Master. Our Lord indeed in His travels used to ride on an ass but our Bishop was perfectly satisfied to have a dog for riding. But why should I go farther? It would take a whole volume to transcribe all the interesting circumstances of the life of our Bishop. Besides we cannot anticipate. I hope soon for the edification of the shepherd and flock, that the life of Bishop Baraga will be written and printed to perpetuate the memories of him whom we shall regret as long as we shall live."

HEADS UP!

When God was giving out ears

I thought He said beards,

I said, "I'll take two big ones."

When God was giving out noses

I thought He said roses,

I said, "I'll have a big red one."

When God was giving out feet,

I thought He said meat,

I said, "I'll take six pounds of each."

When God was giving out legs,

I thought He said kegs,

I said, "I'll take two short fat ones."

When God was giving out looks,

I thought He said books,

I said, "I didn't want any."

When God was giving out brains,

I thought He said trains,

So I missed mine.

Lord, AIN'T I A MESS!

(Selected)

BOG PLAČAJ DOBROTNIKI!

Za list Ave Maria — Po \$5: J. Kirn, M. Smrekar, J. Kmet, J. Štimetz. — Po \$4: M. Flajnik. — Po \$2.50: Mrs. Kuhar, A. Turk. — Po \$2: J. Lustig, U. Kozarič, M. Pavlesič, F. Lupšina, J. Gričar. — Po \$1.50: J. Kolenc. — Po \$1: A. Možina, T. Umek, M. Štukel, I. Hočevar, A. Oratch, A. Uršič, M. Vidmar, F. Štegu, M. Dorothy, J. Wessel, A. Hegler, Mrs. F. Bresnick, A. Perušek, F. Košir. — Po 50c: M. Pelich, J. Škorenshek. — Po 25c: U. Ambrose.

Za Marijin altar — Po \$5: M. Orecko, F. Drobnič. — Po \$2: M. Grbec. — Po \$1: M. Bulich, M. Panchur.

Za tabernakelj — Po \$5: M. Škerl. — Po \$2: Mrs. Skavranek, A. Judnich. — Po \$1: A. Miklaučič, M. Bulich.

Za Baragov spomenik — Po \$2.50: F. Drasler. — Po \$2: M. Cimperman.

Za kruh sv. Antona — Po \$5: M. Strauss. — Po \$1: A. Miklaučič. — Po 75c: A. Smrekar. — Po 50c: A. Nemgar. — Po 25c: A. Skolaris, A. Nemgar.

Za študente — Po \$20: J. Maronik. — Po \$1.50: M. Stefanich. — Po \$1: Mrs. I. Gregorka.

Za misijone — Po \$4: Rev. A. šulek.

Za okna v cerkvi — Po \$1: J. Miserko.

Za Druž. sv. Jožefa — Po \$1: J. Skorenshek.

Za Samostan — Po \$10: F. Narobe, J. Slapničar. — Po \$5: F. Ivančič. — Po \$3: F. Šircel, A. Majerle. — Po \$2.75: Mrs. V. Krajič. — Po \$2.50: U Kozarich. — Po \$2: F. Štegu.

Za Apostolat — Po \$20: R. Pozlep. — Po \$10: J. Logar, A. Princ, M. Prostor, K. Videtič, J. Jernejčič, F. Kožina, J. Terlep, A. Terlep, H. Sraj, M. Praznikar, L. Verbek, C. Malenshek, M. Škerl, Dr. Turk. — Po \$7.50: M. Lezan. — Po \$5: R. Makovec, J. Legan. — Po \$4: A. Jursinovič, J. Jursinovič. — Po \$3: J. šetina. — Po \$2.50: T. Koleto. — Po \$2: J. Videtič, K. Zupan-

čič, J. Horvat, Mr. Mrs. J. Gregorčič. — Po \$1.50: A. Nsenbenny. — Po \$1: L. Sander, J. Skrinar, M. Lekan. — Po 50c: A. Sasek.

Za lučke — Po \$5: U. Ivsek. — Po \$: M. Klemenc. — Po \$2: Mrs. J. Pucel, A. Praznikar, M. Prostor. — Po \$1.50: A. Boldin. — Po \$1.40: M. Dolinar. — Po \$1: A. Martinčič, C. Slemmer, G. W. Raly, L. Zupančič, J. Rončevich, K. Klaus, M. Lah, M. Košmerl, A. Rožman, A. Oratch, M. V., M. Peshel, M. Kožel, F. Korenčič, J. Oberstar, Mrs. U. Bogolin, A. Intihar, M. Škuba, M. Kurent, Mrs. Trškan, F. Bittenc, K. Bartol, L. Mortl, M. Jugovich. — Po 75c: J. Grimšek, R. Lamšek, K. Maleshich, I. Trunkle, A. Raddell, M. Jarnevich. — Po 50c: T. Škerjanc, M. Malovrh, R. Lamšek, F. Škubic, A. Miklaučič, M. Tersar, Mrs. Belec, A. Dolenc, F. Gerchar, A. Možina, M. Ivanetič, A. Martinčič, M. Kavčič, M. Selak, Mrs. Slanock, M. Praznikar, A. Školaris, A. Berus, Mrs. J. Fabian, A. Sasek, J. Gruden, Mrs. Boldin, Mrs. Kristofelc, A. Znidaršič, A. Pipan.

SVETE MASE — Po \$60: Rev. M. Butala. — Po \$50: Rev. Scheringer. — Po \$45: Rev. J. Zaplotnik. — Po \$35: N. N. — Po \$30: J. Miks. — Po \$21: By friends of Mrs. Grgovich iz La Salle, Ill. — Po \$20: Ch. F. Zajc. — Po \$15: N. N. — Po \$13: F. Densa. — Po \$10: J. Jamnik, N. N., M. Lušin, A. Banks, A. Setničar, M. Hrovat. — Po \$9: J. Trusnik. — Po \$8: M. Panchur, Šircel Fam., Mr. Mrs. A. Rožman, K. Brunecy. — Po \$7: N. N., A. Hočevar, N. N., J. Kervin, D. Strekal. — Po \$6: N. N., A. Silc in sosedi, F. Juns, A. Lužar. — Po \$5: Mrs. Rolih, J. Muhich, U. Ivšek, J. Mihelčich, D. Strniša, Mrs. Urh, N. N., M. Draž., Mrs. DeZutel, F. Kukman, J. Mihelich, A. Hudek, F. Ivančič, Mrs. E. Udovich, F. Hočevar, N. N., J. Gorenc, A. in G. Gašper, M. Porenta, Rev. J. Slapšak, Mrs. Lubič, J. Česar, M. Škerl, M. Merkl, N. N., M. Zaletel, J. Mravintz, R. ninšek, F. Petrič. — Po \$4: N. N., L. Zupančič, F. Pozlep, J. Baskar, M. Cook, Mrs. Štimec, Mrs. Plaškubic, N. N., P. Lobschina, Mrs. Nasnbenny, C. Germovšek, M. Trusnik, M. Strauss, M. Perushek, N. N., M. Lancek, N. N. — Po \$3: J. Kobal, F. Marolt, N. N., K. Kovačič, M. Pavlesič, T. Zorc, M. Štukel, N. N., J. Grdishar, F. Rihtarsič, J. Pintar, Mrs. J. Hočevar, M. Kavčič, U. Lovšin, Mrs. Manne, F. Živetz, N. N., R. Glavan, M. Dolinar, G. Griener, N. N., M. Yerman. — Po \$2.75: A. Berdice. — Po \$2.50: A. Motz, J. Wessel. — Po \$2: P. Vidmr, N. N., A. Kožel, G. Raly, A. Zalar, J. Galecki, A. Staresinich, Mrs. J. Jones, F. Kodelja, J. Kristofelc, J. Hočevar, N. N., M. Kerzich, Mrs. Glatz, J. Bratsh, M. Pleše, Mrs. Schuster, H. Zobec, J. Pekol, M. Pvliesič, J. Ovse, M. Lah, A. Dolenc, M. Ivanetič,

M. Hochevar, N. Gregorčič, A. Urich, K. Zajc, J. Kamplin Jr., L. Broyan, M. Košmerl, F. Mesojedec, M. Tanšek, M. Pekol, M. Zerovnik, M. Zore, M. Wagner, M. Hochevar, A. Šega, I. Simonelič, M. Buličh, A. Berus, A. Štuber, V. Ponikvar, M. Tomažin, Mrs. U. Booglin, A. Sasek, M. Matekal, M. Ušeničnik, Mrs. U. Taucher, J. Kavšek, M. Grum, M. Perušek, Mrs. J. Jakša, A. Bukovec, F. Možina, A. Jaksetich, Mrs. A. Brozovich, H. Zobeč, Mr. Mrs. Nošek, M. Shifrer, M. Sodar, J. Sturm, M. Grbec, Mrs. Kristofelc, F. Grill, M. Jugovic, F. Košir, R. Zallar. — Po \$1.75: J. Pavlesič. — Po \$1.50: J. Sever. — Po \$1: A. Mrtinčič, A. Jerman, F. Hren, M. Prostor, N. N., T. Versčaj, I. Hočevvar, M. Sajovec, B. Mihelich, M. Zore, J. Rončevich, M. Fink, M. Slak, R. Vičič, Mrs. Sporar, M. Tersar, F. Gerchar, A. Možin, M. Klobuchar, F. Struna, L. Jerman, J. Gregorčič, N. N., J. Hočevvar, Arko-Intihar, Mohor-Bambich, Indihar-Pregled-Kralič, Fraus, T. Cinderle, M. Kolar, M. Cimperman, M. Klučesšek, J. Hočevvar, A. Molek, M. Molle, J. Makovec, G. Brosius, M. Korn, J. Trunkle, J. Hočevvar, Mrs. N. Aukembrock, Mrs. S. Koler, A. Kiber, V. Urbanowski, M. Hafner, J. Govednik, A. Kožel, J. Hočevvar, B. Omahne, J. Hochevar, K. Gregorčič, K. Vidic, A. Fritz, A. Skedel, M. Bradeskas, Mrs. A. Smrekar, B. Gasperiš, K. Malesich, Mrs. V. Zadnik, Mr. Mrs. E. Urasko, R. Powalish, Mrs. J. Terlep, A. Zupančič, A. Bshel, J. Večjek, A. Grum, M. Kurent, J. Hochevar, J. Petrincei, M. Smole, Mrs. Papesch, J. Kirn, M. Perušek, F. Bittene, J. Muhich, J. Paulin, J. Hocevr, M. Grahek, K. Bartol, F. Gouze, C. Gregorčič, A. Možina, A. Perko, C. Bohinc, Mrs. Radley, M. Jarnevich, J. Hočevvar, F. Drobnič, J. Hočevvar, M. Mochevar, M. Oblak.

ZAHVALE MARIJI POMAGAJ

Mariji Pomagaj in sv. Antonu se zahvaljujem za uslišane prošnje. — Ana Kamin, Forest City, Penna.

*

Zahvaljujem se Mariji Pomagaj, ker je varovala mojega sina vojaka na Salomon-skih otokih. Prosim jo, da mu še vnaprej ob strani stoji in ga varuje vsega hudega. — M. Jerman, San Francisco, Cal.

*

Zahvala gre Bogu in Mariji za posebno milost, ki sem si jo na Marijino priprošnjo izprosila. — Angela Perushek, Cleveland, Ohio.

*

Mariji Pomagaj in Srcu Jezusovemu se zahvaljujem za uslišano molitev, da se mi je po sedmih mesecev oglasil sin-vojak z veselo novico, da je zdrav in zadovoljen. — Jennie Junc, Forest City, Penna.

*

Bog in Marija Pomagaj naj bota zahvaljena za uslišano prošnjo. — Mrs. F. Kučič, Pittsburgh, Penna.

Pokojni naročniki:

Ana Kastelic, Eveleth, Minn.
John Grill iz Clevelanda.
Anton Matkovich, Crested Butte,
Colorado.
Math Majer, Neodeshea, Kans.
John Lovshin, Chisholm, Minn.

Bog jim daj večni mir in pokoj in jim povrni vse, kar so dobrega storili z večnimi darovi.

V duhovni spomin molitve priporoča svojega očeta, Jerneja Muhiča ob obletnici njegove smrti. — Jennie Muhich, Joliet, Illinois.

